

Hangverseny a templomban

Adventben egymást érték a koncertek, fellépések, hangversenyek Vasváron. December 15-én este hét-kor a Zenebarátok Szombathelyi Kórusa vendégszerepelt a katolikus templomban. Horváth Imre karnagy vezetésével Vivaldi művek csendültek fel előadásukban, orgonán kísért Biró Annamária.

Aki eljöttek fantasztikus zenei élményben lehetett részüik. A felhangzó művek, Glória, motették karácsonyváro adventi hangulatot varázsoltak az ónon falak közé. A koncertlátogatók e zenei élménytől feltöltődve, lelkiekben gazdagodva léphettünk ki a decemberi estébe. A hangok még sokáig melegítették lelkünket.

Fotó: Laki L.

Karácsonyi party

December 13-án a vasvári Béri Balogh Ádám Gimnázium, Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskolában került megrendezésre az

inak csapata. A diákok már jó előre felkészültek a versenyre, hiszen az volt az egyik feladat, hogy sorsolás alapján egy angol szokást mutassanak be bármilyen eszközzel. Az előadás után, a többi csapatnak kérdéseket kellett összeállítania a bemutatóból.

immáron hagyományos regionális angolverseny. 5 csapat vett részt, a Kölcsey Gimnázium csapata Körmenről, az Evangélikus Szakközépiskola csapata Kőszegről, a Vörösmarty Gimnázium csapata Szentgotthárdról, a Horváth Boldizsár Szakközépiskola csapata Szombathelyről és iskolánk 11. évfolyamosa-

Jó hangulatban telt a találkozó. Végül a körmeni gimnázium bizonyult a legügyesebbnek, a vasvári középiskola pedig a harmadik helyen végzett.

Balogh József

Ünneplőben

Emberarcú fény-karácsony
ne kerülj el soha minket,
zúzmarás, zöld békesség
bocsássa meg vétkeinket!

Ránk súlyosult gondjainkat
úgy cipeltük egész évben,
hogy a szívünk is megroskadt,
mint a hó az enyhe téiben.

Isten fia, szüless hát meg,
bennem-benned s minden társban,
türelemmel taníts élni
e bolond és torz világban.

Kedvünk mikor földre térdel,
csillagaid mégis égnék,
s jó szavaink ettől talán
mint madarak, visszatérnek.

S fénye lesz a kormos égnék,
ha a mécsed fölvilágol,
úgy mint egykor, távol innen,
Betlehemben az a Jászol.

Világjáró, szép karácsony,
látogass el házainkba,
s mondd el, hogy a Tisztaságnak
és a csöndnek mi a titka!

Ünnepi szentmisék

Pásztorjáték a templomban december 24-én pénteken délután 4 órakor.

Az idők otthonában ünnepi szentmisét Bárdics Lajos kanonok úr celebrál, december 24-én, pénteken délelőtt 11-kor.

Éjféli szentmise december 24-én pénteken este 24 órakor.

Másnap, december 25-én szombaton a szentmisék reggel 7-kor, délelőtt 9-kor és este 6-kor kezdődnek.

December 26-án a szentmisék reggel 7-kor, délelőtt 9-kor és este 6-kor lesznek.

Kismátfán a karácsonyi szentmise vasárnap délelőtt 10-kor lesz.

**Vasvár Város Önkormányzata Vasvár Polgárainak áldott,
békés karácsonyt, és sikerekben gazdag, boldog új évet kíván!**

Decemberi igenek és nemek

Beszélgetés Németh Zsolt polgármesterrel

Egy évvel ezelőtt, az ünnep előestéjén a fényről beszélgettünk Németh Zsolt országgyűlési képviselővel, Vasvár város polgármesterével. 2004. decemberében, advent harmadik hetében járva a december 5-én megtartott választásról kérdezem.

– Ügydöntő népszavazás volt Magyarországon 2004. december 5-én. E hon polgárainak 1921, Trianon óta nem volt lehetősége arra, hogy voksoljanak. Szavazzanak, s azt mondják, üzenjék – a nyolcvan évnyi könyörtelen történelmi hitegetés és megcsalattatás

után azoknak, akik kívül rekedtek e hazán, s akik amúgy a véreink –, hogy hozzánk tartoztok, összetartozunk, s titeket, őket, egyfajta jogi passzussal, a kettős állampolgárság jogintézményével is beemelve közénk. Bár soha nem tartoztak máshoz, magyarságukat soha nem tagadták meg, mert ha nem így lenne, akkor már nem beszélne magyarul sem. Az elmúlt 15 év összes fáradozása, a magyar nép és az ország nyitottsága valami iszonyatos módon csorbát szenvedett.

A politika felelősségét is felvetik a választók. Németh Zsolt képviselőt arról kérdezem, hogyan látja a történeteket, s mit, mikor és hogyan hibáztunk el? – mert valamit elhibáztunk, az egészen bizonyos.

– Ebben az ügyben én nem politikusként, hanem magyar emberként akarok megnyilatkozni, mert a politikus figyel arra, hogy amit mond, az milyen fogadtatásra talál. Itt nincs helye ilyenfajta mérlegelésnek. Szomorú, döbbenetes, gyalázatos, és sajnos helyrehozhatatlan, ami történt. Hiszen egy több mint nyolcvan éve lelkünkben élő legenda, álom foszlott szerteszét. Arra a kérdésre, hogy maradhat-e ez így, azt hittük, hogy erre egyetlen válasz létezik: Nem, nem, soha. Most pedig az ország jelentős része azt mondta, igen, maradhat.

Azzal kellett szembesülnünk, hogy az ország nemzettudata megroppant az elmúlt évtizedek internacionalizmusa révén, és az utóbbi

másfél évtized nem volt arra elég, hogy nemzeti identitásunk helyreálljon. Ezzel most szembesülni kellett. Sajnos a kormány nem használta ki azt a lehetőséget, hogy ebben a kérdésben nemzeti konszenzust teremtsen. Legalább e területen betemesse az árkot a bal és jobboldal között, hanem még mélyebbre ásta. Az emberekből a legrosszabb énünket hívta elő akkor, amikor az ország romló anyagi helyzetéből következően a szociális érzékenységüket kihasználva, minden eddigit felülmúló hazudozásba kezdett. A választáson résztvevők közel felével elhitette, hogy a kettős állampolgárság anyagi terhet jelent számukra. Nem számoltak a következményekkel, amit azóta már tudunk. Erdélyben kiírják az étterem bejáratára, hogy magyar állampolgárt nem szolgálunk ki. A Magyar Állandó Értekezletet először a története során Szabadkára hívták össze, és nem az anyaországba. Gyerogyószentmiklóson a kormeneten most először nem énekelték el a magyar himnuszt, a millenniumi zászlóra pedig gyászszalagot kötöttek. A határon túli, de főleg az erdélyi szállodák forgalma pedig 30 százalékkal csökkent, mert sok anyaországi magyar visszamondta a szállást. No nem azok mondták vissza, akik nemmel szavaztak, hanem azok, akik igennel, de egyszerűen nem akarják ünnepeiket csupán állandó bocsánatkéréssel tölteni, és nem akarnak szemlesütve járni az ünnepek alatt. Azt is mondtam, hogy helyrehozhatatlan a végeredmény, mert ezt a népszavazást meg nem törtéنتté tenni nem lehet. Még akkor sem, ha esély lenne arra, hogy a politika meghozza azt a kettős állampolgársági törvényt, amelyet természetesen meghozhatnánk úgy, mint tette azt bármelyik környező állam, így a horvátok is, vagy mások, mint az angolok, akik a választójogtól elválasztják ezt, és az szociális terhet se jelentsen számukra. Ezt nem lehet ráerőltetni egyik vagy másik félre sem, hisz annak elfogadása kétharmados parlamenti törvényt igényel. Ha utólag meg is hoznánk a kettős állampolgárságról a törvényt, már akkor is megmaradna a rossz szájíz. Aki emlékezik arra, s volt olyan élménye, hogy miként is vették át a magyar igazolványokat a határon túliak, vagy ott állt Csíksomlyón a több százszázalékos tömegben, az tudja miről beszélek.

Most ezeket a magyar igazolványokat küldik vissza. A reagálások közül egyet emelnék ki, amely mutatja egyrészt a székelly embernek a keménységét, igazságszeretetét, rendíthetlenségét, ugyanakkor a humorát is. Mikor a magyar parlament Szülőföld-alapot akar létrehozni, egyébként nevetségesen kevés pénzzel, akkor a határon túli magyarok meg Anyaország-alapot, s arra akarnak gyűjteni ezek a szerencsétlenek, hogy Magyarországon

a történelemtanítás, az irodalomtanítás jusson el arra a szintre, hogy ez a jelenlegi siralmas állapot valamit oldódjon.

– Amíg a kampányok idején a pártok mindent beleadtak a választópolgárok meggyőzésébe, hát, ezt most nem érzékeltem. A kívülről úgy tűnt, ez most elmaradt, mi több, mindkét oldal elmismásolta ezt a kérdést, s teljes mellszélességgel nem állt ki a kettős állampolgárság ügye mellé. Mi több, azt sem magyarázta el a választóknak, hogy itt miről is van szó, s mi a tét. A választópolgárt sem tisztem felmenteni, de a politikai elit felelősségéről hallhatnám a véleményét?

– A politikai pártok viszonyát ehhez a kérdéshez nagyban meghatározta, hogy ezt a népszavazást civil szervezet kezdeményezte, nevezetesen a Magyarok Világszövetsége. Csak azután indulhatott meg a kampány, miután végigjárta a hivatalos fórumokat; Alkotmánybíróságot, Országos Választási Bizottságot, majd a köztársasági elnök kitűzte a választás időpontját. Ez a kampány rövidre sikeredett, s voltak rosszabb pillanatai is, amikor szerintem még rosszabb eredmény született volna, mint december 5-én. Viszont a vége felé kezdett lelepleződni ez a demagóg kampány. Tizenegynéhány éve saját magam nem plakátoltattam, ebben az ügyben viszont igen. Tizennégyünk összefogásával adtunk ki egy plakátot, amely egy nagy Magyarországot szimbolizáló félbevágott kenyér. Sokakat meghathatott, de ne legyenek illúzióink, mert Magyarországon a média befolyásolja a közhangulatot. Ezért kezdtem azzal, hogy ebben a kérdésben magánemberként akarok megnyilvánulni. Mert a bölcs politikusok mondhatnak ilyen mondatot, hogy „Ne ítélj, hogy ne ítéltes!” meg hogy a gaz politika tette ezt. Én azt mondom, hogy az embert a Jóisten szabad akarattal is fölruházta, és ez alól a felelősség alól nem lehet kibújni. Mindamellettt örülök annak, hogy nálunk az országos átlagot meghaladó, 54% az igenek száma. Ez lehetővé teszi, hogy Vasvár polgármestereként is átlépjem az országhatárt magyarlakta területekre, és meg tudjak állni előttük, és ne érjem meg azt a szégyent – mint meggyék és városok sora – melyek testvérvárosi szerződését a határon túliak fölbontották, mert azt mondták, ebben a képmutatásban nem hajlandók részt venni. Azon megyei és városi vezetők – miközben nemet mondtak a kettős állampolgárságra – ne játsszák el, és ne színleljék azt, mintha e kapcsolat valami határon átfelölő összetartozásról szólna.

– Tán Erdélyben a legnagyobb az elkeseredés. Nem oldja fel majd ezt a helyzetet Románia várható uniós tagsága? Szlovákia (Felvidék) már uniós tag, hasonlóképpen Szlovénia (Mura-vidék) is, sajnos Szerbia (Vajdaság)

EU-tagsága szóba sem jöhet, Ukrajna pedig el sem ismeri a kettős állampolgárságot, kvázi Kárpátalja magyarsága nem is tudna mit kezdeni e jogi státusszal.

– Az anyagi aggodalmakra, hogy az menyinyire megalapozatlan volt, épp ez az egyik válasz. Hisz amire a törvény elkészül, mire az első állampolgárságot megkapták volna ez alapján – hisz az nyilván nem varázsütésre történik, s arra Románia az Európai Unió tagja lesz – nos, ezek az aggodalmak addigra egyszerűen okafogyottakká válnak. Hiszen az jön, és megy oda, aki ahova csak akar, s a szociális ellátásnak rögzített formái vannak. De értsük meg, ők először akartak magyar állampolgárok lenni, s utána uniós, s nem az uniós himnuszot akarták énekelni, hanem a magyart. Aki ezt nem érti...

– *Vajdaság és Erdély kapcsán szinte soha nem volt olyan időszak, amikor ne merült volna fel az autonómia igénye. Ez a délszláv háború idején a vajdasági magyaroknak kis híján az életükbe került. Nem lehet, hogy a hivatalos magyar politika attól rettent meg, hogy egy igenes népszavazás esetén sok kettős állampolgárságú erdélyi magyar, immár jogilag is a Magyar Köztársaság állampolgára lesz, és akkor Erdély autonómia-törekvését az anyaországnak illik fölállallnia ország-világ előtt, ami meg nemzetközi politikai bonyodalmakat okozhat? Hogy ez ne történhessen meg, ezért mindent kiagyaltak a politikacsinálók, vagy egyszerűen hallgattak, hogy a népszavazáson nemleges válasz születessen?*

– Azt nem tudom, de azt igen, hogy ez a mostani végeredmény mindenképpen rontja a határon túli magyarok pozícióját. Rontja a politikában és a mindennapokban is. Azokét, akiket eddig lehazátlanoztak, bozgoroztak. S akik ezt megtették velük, azoknak most már lesz egy másik érvük is, mely így hangzik: Lám, még az anyaországnak sem kellettetek. Mi itt a megoldás? Én azt hiszem, józanul még egyszer végig kell gondolni és mérlegelni a történeteket, s szinte mindent előről kell kezdeni.

Mindenképpen nagy figyelmet kell fordítani az anyaországban most felnövő nemzedék esetében arra, hogy megismerjék a határon túliak kultúráját. Nagyobb horizontú nemzeti irodalom-, történelem-, sőt földrajztanítás kellene. Amikor Arany Jánoshoz, meg Hunyadi Jánoshoz érkezünk – s az irodalmi és történelmi példák sorát mondhatnám – nos, akkor fel kellene hívni a figyelmet arra, hogy ők is a mai hazán kívül születtek. S tán a legnagyobb figyelmet fordítani arra, hogy lehetőleg minden gyerek eljusson a többszáz kilométerre lévő Erdélybe, ahol vannak városok, amelyek semmiben nem különböznek a hazaiaktól, csak abban, hogy ott lejjel fizetnek. Egyelőre. S lássák meg a lépcsőházakban az ajtókra kitett magyar névfeliratokat is. Arra kell törekedni, hogy minél több ember megérezhesse azt a fajta ragaszkodást, ami eddig megnyilvánult velünk, anyaországi magyarokkal szemben. Bízom abban, hogy ez továbbra is megmarad.

– *Remélem, ezzel a beszélgetéssel nem olyan üzenetet közvetítünk, ami kicsit hasonlatos lesz ahhoz, amit sugalltak felénk a II. világháború után, hogy mi bűnös nemzet vagyunk. S az sem lenne jó, ha az ország egyik fele a másikat vádolná a történelemért. Mert a felelősség közös. Sokan sokféleképpen fognak erről vitatkozni. Én úgy látom, hogy a 15 éves árokásásnak újabb „gyümölcse” ért be. S ahogyan az ország egyik fele 4 évente a másikat fészül, s 15 éve nem azzal vagyunk elfoglalva, hogy az országot feljebb emeljük, hanem hogy a másik felet ki miként tudja legyőzni, és tud uralkodni.*

Így válhatott Magyarország egyre kiszolgáltatottabbá, mondhatni kigyarmatosított állam lettünk. Ezt fájdalmas kimondani. Lassan már annak is örülni kell, hogy a Himnusz és a magyar zászló még egyáltalán megvan. Én annak örülnék, ha végre észhez térnénk addig, amíg valami nagy katasztrófa nem történik velünk. Mert, miként e példa is mutatja, nemzeti kérdésben sem sikerült szót értenünk.

– Ez igaz. Azzal kezdtem a beszélgetésünket, hogy ebben a kérdésben bármelyik fél megtehetné volna az első lépést. Mert számomra ebben az ügyben nincsen kétféle lehetőség. Jómagam azért döbbsentem meg a végeredményen, mert elképzelhetetlennek tartottam azt, hogy bárhol a világon, bármely ország legkisebb pártja és politikusa venné a bátorságot, hogy magának ily módon szavazatokat szerezzen, s ennek érdekében ilyen kampányra vetemedjen. Elképzelhető lett volna Németországban, hogy az egyesítés ügyében egyetlen politikus is, így kampányol? Gondolatok magatokra, ne pedig a másik németre, akit elszakítottak tőletek! Ott ez elképzelhetetlen. Mert ebben a kérdésben csak egyféle helyes válasz létezik.

– *Advent harmadik hetében járván, zárás-ként engedjen meg egy szimbolikus kérdést! A most kirekesztett magyaroknak milyen lehet a viszonya ehhez a mostani karácsonyi fenyőfához?*

– Be akartak kéredezni alá, hogy együtt énekeljük a Mennyből az angyalt. Erre az volt a válasz, hogy kevés az alatta levő narancs meg ajándék nekünk is. Sőt. Gyűtment, éhenkórász népségnek állították be őket, akik még a díszeket is ellopják a fenyőfánkról.

Úgy látom, most vagyunk a mélyponton, s ennél csak feljebb léphetünk. Minden értelmiséginek, minden jóérzésű magyar embernek meg kell tenni azt, hogy ezen a nemzettudaton változtasson, s erre nem lehet válasz a rossz gazdasági helyzet sem. Kérdezzük meg apáinkat, nagyapáinkat! Ők elmondanák, hogy ennél sokkal sanyarúbb időkben is volt nemzeti összefogás, ahol nem lehetett méricskélés tárgyává tenni magyarságunk összetartozását.

– **bodorkós** –

Ajánló

Balogh József költő-tanárnak most jelent meg legújabb kötete, Zászlótűz címmel. Mint barát, évek óta figyelemmel kíséri a Vasvári Újság életét is, s most megjelent kötete kapcsán lapunkat két karácsonyi verssel ajándékozta meg önzetlenül. De honnan a szokatlan kötet cím? Erről így vall a költő: – Miért éppen Zászlótűz a kötet címe, miért ölelkezett össze ez a két fontos szó: zászló és tűz? Két klasszikusunknak köszönhetően.

Kosztolányi írta: a zászló „Csak bot és vászon, de nem bot és vászon”, mert „beszél” és „lázás”, elől jár mindig. A tűz pedig Nagy László szerint is „Csillag-erejű”, jelképe fénynek, erőnek, ifjúságnak...

Kedvesem, karácsony!

Engedj magadhoz közel,
bújnék én szép öledbe, türelmes karácsony.

Fenyők áldoztak
örökzöld életüket érted.

Szelidíts magadhoz úgy közel,
mint Jézus hívta a kisdedeket.

Fohászlom egyre,
szegények irgalma, gyertyaláng,
szentséges nap a földön itt,
távol járnak az emberek, messze.

Bíztass magamhoz engem is,
vezess egymáshoz minket el
még az ítélet előtt,
kedvesem, gyönyörű karácsonyom!

Üzenetek

Nyelvújító
artikulál
durvaságot:
drasztikulál.

* * *

Betlehem,
légy velem,
küldd a csodás éjszakát,
véle az Úr szent fiát!
Kisdedünk,
légy velünk!
Karjában óv Mária,
mi meg jókat szenvedünk.

* * *

Országnyi a lovam terhe,
ina szinte megszakad,
s úgy rúgja a csillagokat,
hogy fölfelé hullanak.

* * *

Kedvünk pazar, dehogy fanyar,
átölel a Dunakanyar.
Kocsi félre, gyalog-lábon
járunk hegyet Visegrádon,
míg a szívünk-tüdőnk bírja.
Nagymarosról komppal vissza,
s fárad mesét mond az álom
túl a földi héthatáron.

Népszavaztunk

December 5-én ügyszavazást tartottunk, melynek keretében két kérdésszól dönlthettek a választópolgárok. Egyfelöl akarják-e a kórházprivatizációt, másfelöl a határainkon túl élő magyarok alanyi jogon történő kettős állampolgársághoz jutását.

Vas megyében az első kérdésre a választók 67,07 adott igenlő választ, a másodikra pedig 55,58%. Ám arányuk egyik esetben sem érte el a választásra jogosultak negyedét. Így az ügyszavazás eredménytelenül zárult.

Vasváron 3751 választópolgárból 1272-en járultak az urnákhoz. Ez a 33,91%-os részvételi arány megfelelt az országos és megyei trendnek.

Vas megye városaiban az alábbiak szerint alakult az igenlő és elutasító voksok százalékos aránya:

Celldömölk: Kórházprivatizáció 69,15% – igen, 30,85% – nem.

Kettős állampolgárságra 54,18 – igen, 45,82% – nem.

Csepreg: Kórházprivatizációra 76,79% – igen, 23,21 – nem. Kettős állampolgárságra 65,49% – igen, 34,51% – nem.

Körmend: Kórházprivatizációra 70,26% – igen, 29,74% – nem. Kettős állampolgárságra 65,49% – igen, 34,51% – nem.

Kőszeg: Kórházprivatizációra 67,11% – igen, 32,89% – nem. Kettős állampolgárságra 57,80% – igen, 42,20% – nem.

Sárvár: Kórházprivatizációra – 63,13% igen, – 36,87%nem. Kettős állampolgárságra 49,54% – igen, 50,46% – nem.

Szentgotthárd: Kórházprivatizációra 63,90% – igen, 36,10% – nem. Kettős állampolgárságra 50,10% – igen, – 49,90%nem.

Szombathely: Kórházprivatizációra 62,51% – igen, 37,49% – nem. Kettős állampolgárságra 53,77% – igen, % – 46,23%nem.

Vasvár: Kórházprivatizációra 67,81% – igen, 32,19% – nem. Kettős állampolgárságra 57,06% – igen, 42,94% – nem.

A kórházprivatizációra a vasárnapi választáson részt vett vasi választópolgárok 67,07%-a mondott igent és 32,93%-uk nemet. A kettős állampolgárságra 55,58%-a igennel és 44,42%-a nemmel voksolt.

A Vasvári Petőfi Horgász Egyesület köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik a 2003. évi szja 1%-át az egyesületnek ajánlották fel. A befolyt összeget a nyári horgászversenyek rendezésére fordítottuk. Támogatóinkra a jövőben is számítunk. Adószámunk: 19895804-1-18

Tisztelt Olvasó!

Mire e lap Önökhöz kerül, javában benn leszünk a karácsonyi várakozásban. Kicsinyek és nagyok, idősek és fiatalok gondolják úgy, a Megváltónak meg kell születnie. Ennek a születésnek a szívünkben, a lelkünkben kell végbemennie. Csak akkor állhatunk az ünnep fája alá, a család elé, az éjféli misén együtt énekelni a Mennyből az angyal-t. És zengeni, hogy Fel nagy örömrre, most született.

Igen, most született. És minden pillanatban jó lenne úgy élni ebben a keserű világban, hogy sugározzon belőlünk ez a hittel teli várakozás.

Sugárzik? Vágyunk rá? Akarjuk, hogy ne csak az álságos csillogás, a fogyasztóvá züllesztett ember álljon előttünk? A kérdések sorát lehetne folytatni. Példaként a kertészt, az orvost, a gyermekét nevelő anyát említeni. S közben feltölteni karácsony szent estéjén, hinni, hogy lesznek családok itt száz év múlva is, akik ugyanúgy hisznek, s ugyanúgy magyarárnak szólnak szeretteikhez, mint tették eleik a nehéz évszázadokban.

Advent heteiben – miként egész évben – korán kelünk. Az éji sötétség az ég misztikus csendjével üzen. Megtisztulást, elcsendesedést sugallva. És azt is, hogy ma csak egyetlen apró hibát küszöböld ki, csak egyetlen jót tegyél a környezetben élőkkel, a kollégáidal! S este, amikor magad mögött hagyod a nap fáradalmait, akkor jólesően nézhess az ég-re. Igen sikerült.

Képesek vagyunk erre? Igen. De akkor miért vagyunk év közben olyan átkozottul kemények, olyan arénába illően – mai szóhasználatlall élve – brutálisak? Nehéz erre válaszolni. Hisz minden percben, órában minden és mindenki (tisztelt a kivételnek), azt szajkózza,

sugallja, hogy meg tudod csinálni, felül tudsz kerekedni, le tudod győzni. De miért és ki ellen is harcolunk mi? Nos, 2004 karácsonyán e kérdés elgondolkodtató. Már önmagában az is, hogy 2004 karácsonyán erről kell beszélni, s nem az összefogásról. E bölcsekedés közben sajnos nekem is csak részizgazságokra futja. Küzdünk a fennmaradásért, az életben maradásért, a tisztas megélhetésért, mások a karrierért, az önbecsülés megszerzéséért vannak versenyben önmagukkal, környezetükkel és az idővel.

S ez igen szomorú. Hogy most nem ezt kelene mondanom, hanem felemelő részizgazságokat? Valószínű. De nem lehet hazudni, magunkat áztatni, becsapni, legalább karácsonykor nem.

Ötven felé az ember ezt kell, hogy lássa. És belássa azt is, hogy életének sok-sok momentuma csupán romantikus lelkületű szépelgés volt, amit azután az élet zordsága semmibe vett. Hogy ezek közhelyek? Igen. A valóság közhelyei.

Ám ettől még áhíthatjuk a szépet, s várjuk is hittel a Megváltó megszületését. S ha képesek leszünk megtisztulni, akkor valóban gazdagnak érezhetjük magunkat. De nem az ajándékalmoktól. S akkor valóban tiszta szívvel énekelhetjük, hogy „Fel nagy örömrre, most született!!!”

Karácsony nem a bukás, az elveszés, hanem az élet születésének ünnepe. Még akkor is így van ez, ha nálunk ekkortájt zord az idő, hidegek az éjszakák. Ám a lélek melege lehet az a közös betlehem barlang, amelyben mindannyian hajlékra lelünk karácsony szent estéjén, és talán azt követően is.

– sok –

A Vasvári Gyermekekért Alapítvány békés karácsonyi ünnepeket és eredményekben gazdag, boldog új évet kíván minden kedves támogatójának.

Külön köszönet dr. Németh Imre Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Miniszter Úrnak a rendszeres támogatásért, a Kócos Ördögök jubiláló tagjainak a 15 éves évfordulóra szervezett jótékonysági bál bevételének felajánlásáért.

Tisztelettel várjuk az 1% SZJA által nyújtott további támogatásokat!

Adószámunk:
19245814-1-18

Karácsonyváró egyedülállóknak

December 10-én, pénteken déltől szorgos kezek a Művelődési Ház nagytermét terülj-terülj asztalkámmá változtatták. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSZ) vasvári csoportjának aktivistái nagy szeretettel hívták immár hagyományos összejövetelre Vasvár egyedülállóit. Az előtérbe belépőt forralt bor gőze, illata lengte körül, és kedves szavú aktivisták segítették le a kabátot, és invitálták az asztalokhoz a meghívottakat. Az asztalokon éjjel, hajnalban sült pogácsa, frissen készített szendvicsek, édes sütemények, tea, üdítők, sőt

mányok fontosságáról. Megköszönte legnagyobb támogatóinak (ÁFÉSZ, Önkormányzat) és a magukat megnevezni nem kívánó magánszemélyek felajánlásait. Külön köszönetét fejezte ki Bárdics Lajos kanonok úrnak, a helyi szervezet lelki vezetőjének, hogy sokirányúan segíti a csoport munkáját (raktározás, iroda, anyagiak, fotózás, hangosítás).

A szeretet a leggazdaságosabb befektetés – hangsúlyozta. A szeretet híd, örömforrás, átfarmáló erő. Ne tartsunk haragot, békéljünk meg a ránk osztott sorssal. Nagyon fontos a lélek békéje, nyugalma. Gondolatait Ady Endre Karácsony című versével zárta.

A Kardos László Általános Iskola alsós eltérő tagozatos tanulói a karácsonyváró hangulatot erősítő műsorral köszöntötték a teremben jelenlévőket. A díszleteket és kellékeket is a gyerekek készítették, felkészítőjük Kovács Jánosné volt. Ezt követően Kovácsné Németh Edit első osztályos tanítványa lepte meg a hallgatókat talpraesettségükkel.

erőt adó, koccintásra alkalmat adó borok várta a kedves vendégeket. Fél háromkor Hetényi Gézané, a helyi csoport vezetője meghatottan köszöntötte a megjelenteket. Sajnálkozását fejezte ki, hogy néhányan már nem lehetnek köztünk, többen egészségi állapotuk miatt nem jöhettek. Tavaly év végén 290 fő egyedül élő volt Vasváron, közülük elég sokan távol maradtak, de nekik ajándécsomagot visznek majd az aktivisták. Beszélt még a csoport tevékenységéről, lehetőségeikről, az ado-

Mindkét produkciót nagy tapssal köszönte meg a hálás közönség.

A szeretet himnuszát Baán Erika, a MMSZ helyi csoportjának tagja szavalta el. Törekedjete a szeretetre! – záró mondata megértő szívekre talált.

Németh Zsolt országgyűlési képviselő, városunk polgármestere is jelen volt az összejövetelen. Ő is meghatottan köszöntötte a jelenlévőket, s Weöres Sándortól vett idézettel támasztotta alá mondandóját.

A vendégül látottak régebbi munkahelyi kapcsolatok, érdeklődési körök, különféle civil szervezetek együttműködései, baráti társaságok, egyéb ismeretségek alapján ültek az asztalokhoz. Falatozás közben jókat beszélgettek, régebbi élményeiket idézték fel, mostani teendőikről, terveikről váltottak szót. Sorsuk sokrétű, családi helyzetük, anyagi lehetőségeik, egészségi állapotuk, kiszolgáltatottságuk, elcsúszásuk, kedélyük jelentősen eltérő. Sorsuk annyiban közös, hogy a családból a megszokott élettárs, a szövetséges hiányzik. Ilyen találkozások pótolhatnak valamit. Nem mind magányosak, vannak gyermekeik, unokáik, csak más háztartásban, más településen élnek. Nem mindegy, hogy napi, heti, havi vagy évi egyszeri találkozásból áll ez a kapcsolat.

Az ember közösségi lény. Sajnos, a mai világban nem mindenki élhet emberhez méltó életet. A társadalom feladata, hogy a folyamatosan megélhetési gondokkal küzdő, kilátástalan helyzetbe kerülő családokat, családtöredékeket, magányos, magatehetetlen, felügyeletre és gondozásra szorulókat intézményesen, szervezeten, folyamatosan segítse, felkarolja. Itt Vasváron több jó példát is tapasztalhatunk e feladat embert próbára tevő megoldására (Hegyháti Jóléti Szolgálat, Karitás, önkormányzati segélyek). Az MMSZ helyi szervezete is igyekszik felmérni a rászorultakat. A 42 tagot számláló csoport tagjai felosztották egymás között Vasvár területét. Szívesen, önként, munka mellett válladják (30 fő dolgozik) a rászorultak segítségét. Köszönjük. Segíteni, adni, továbbadni csak akkor tudnak, ha önkéntes adományokat kapnak. Még több kellene...

– UJ –

Szent József nyomdokán

Adventi beszélgetés Molnár Árpád plébánossal

Kámba kerülése előtt több mint tíz éven át káplánként szolgált Vasváron. Papi hivatásán túlmutató embermentő tevékenységével országszerte ismertté vált. Börtönpasztorációs missziójáért a szegedi „Csillag” lelkészétől, az elesettek érdekében kifejtett szociális munkájáért Vas Megye Közgyűlésétől kapott elismerést néhány éve. Sokkal inkább vágyik a rászorulóknak iránti nagyobb megértésre, a nekik szánt adományokra, mintsem a reflektorfényre, a Vasvári Újság olvasóival mégis szívesen osztja meg karácsonyi gondolatait a „Szent József-i” szellemiségről, a munkás Krisztusról, valamint az imádság erejéről.

– Árpád atya, Önt úgy ismeri mindenki, mint aki a rászorultakat istápolja, a fedél nélkülieknek fedelet kínál. Teszi ezt egy kis közösség által, melyet a semmiből hozott létre. Miért éppen Szent Józsefről nevezték ezt el?

– A rédcisi plébánián a bejáratnál márványablakra vésvé látható: „Szent József, átadjuk a ház kulcsait, oltalmazd és védj lakóit.”

Reggeli imáinkban gyakran szerepel ez, és József mindig segít. A Szent Család gazdasági vezetője volt és e világi fenntartója. Jó példakép az, aki a kis Jézusról gondoskodott, akár Betlehemben a kiteszítottságban, akár a csendes názáreti munkás életben. A nehéz fizikai munkával való küszködéskor az a gondolat hoz megnyugvást, hogy Jézus a názáreti ács is sok időt töltött kétkézi munkával. Szent József segítségével tehát én a munkás Krisztust tartom eszményképnek.

Hála Istennek, hogy falun lehetek lelkipásztor, mert a munkaterápiára ott sokkal nagyobb lehetőség van, s erre nekem is szükségem van. Újmisém előtt hallottam, hogy Kalkuttai Teréz anya nővéreinek azok a hajléktalanok segítenek tüzelőt aprítani, akiket ők a fagyhaláltól megmentenek, szerény fedelüket megosztván velük. Ezen már akkortájt is elgondolkoztam.

– Mesélt egy másik történetet is, mely mintegy visszaigazolta, hogy jó úton indult el...

– Néhány éve Franciaország legnépszerűbb emberévé meglepő módon nem egy színész vagy államférfit választottak, hanem egy öreg ferences szerzetest „Pierre abbét”. Történt 1949-ben, hogy egy öngyilkosságot túlélt szerencsétlen emberhez hívták őt a kórházba, akitől persze megkérdezte, miért akarta eldobni az életét? „Atyám – felelte az – nemrég szabadultam a börtönből, senki nem fogad fel munkára, nem tudok lakást fizetni, senkinek nem kellek, hát mit csináljak?” Pierre atya erre felajánlotta neki az üresen álló kicsi kis szülői házát, csupán azt kérte, ha hasonló bajban lévő ember akad, nyissa ki az ajtót előtte. Így

indult az Emmausz közösségi mozgalom ötvenöt éve, azóta csak Franciaországban majdnem száz ilyen ház működik. Ezekben nagyon sok rászorult, szenvedélybeteg, börtönből szabadult, idegenből jött otthonra lel. Aki oda belép, nem kérdezik tőle honnan jött, ha a közösséget nem rombolja, biztos fedelet kap addig, amíg nincs saját otthona.

Nos én erről az Emmausz közösségről mit sem tudtam, nálunk már a Szent József közösség évek óta megvolt, mikor először hallottam róla.

– A másik indíttatása talán családi vonatkozású.

– Valóban, édesapám munkára nevelt mindannyiunkat, reggel 7 óra után már senkit nem tűrt meg az ágyban. Ő maga is földműves, később bányász volt, kétkézi munkával tartott el bennünket. Nyolcan voltunk testvérek.

– Hogyan alakult ki ez a közösség?

– Egy domonkos szerzetes indíttatására villant belém a gondolat tizenegy éve. Két nap múlva innen-onnan megjelentek a „nevelt lelki gyerekeim.”

Szent Anna napján jött az első, aki pénzt kért buszra. Pénzt nem, de helyette ennivalót adtam neki. Kiderült róla, hogy közismert bolti szarka. Gondoltam mindegy, enni azért kell neki, s a gondviselésnek a csodája, hogy az öt hónap alatt, amit nálunk töltött, egyetlen panasz nem jött arról, hogy bárkit is meglopott volna. Dolgozott is nálunk – még ha nem is sokat. Édesanyját is Annának hívták, rendszert nevelt belé.

A családban gyakoroltak alapján bevezettük a reggeli meg az esti zoltár közös elimádkozását. Ez a napi 15 perces imádság alapvető szükséglet. Biztos, hogy a közös ima révén rendkívüli védelemben részesül a közössé-

günk, mert minden hajléktalan szálláson napirenden vannak a verekedések, randalírozások, lopások. Ahhoz képest nálunk csodálatos békesség uralkodik, kisebb problémák persze voltak. Egyszer egyik vendégünk – Iván egy ukrán tanár, aki Szombathelyen hajléktalan-ként kis híján megfagyott – mondta: ha hozzánk hazajön, akkor mindig békesség van.

Ennek persze oka az is, hogy maga a közösség sem tűri meg tagjai közt a békétlenkedőket.

Két követelményt támasztunk csupán: nem lehet szeszestalt fogyasztani, és hozzá kell járulni mindenkinek a létfenntartáshoz. Az élősködőket ugyancsak kivetik maguk közül.

– Kialakítottak tehát egy házi- vagy szokásrendet. De miből tartják fenn magukat?

– Ebben Kalkuttai Teréz Anya közösségének parancsát követjük, mi szerint nem csak hogy nem kérünk, de nem is fogadunk el sem állami, sem püspöki segítséget.

Adományokat nagyon szűkösen kapunk, ezért alkalmi munkákat kell hogy vállaljanak a vendégeink az ellátásért. Közös a háztartásunk, és a plébániaház körüli munkákba is becsúsznak. Ezek az emberek egyébként talpraesettek, és a szegénységünk okán muszáj is, hogy mindenki a legtöbbet hozza ki magából.

Azért hálát adok az Istennek, hogy a kámiak egyáltalán elviselik az idegeneket, ez nem minden faluban volna így. Igazán súlyos büntényes emberünk – például emberölésért elítélt – nem is volt soha.

Természetes persze, hogy egy kis faluban tartanak a börtönviseltől vagy a szenvedélybetegektől. Bár kiderült, alaptalan a bizalmatlanság, de az is tény, hogy az ilyen embertársaink jó útra térítése nem keveset sok sikerélmény.

– Honnan meríti a töretlen optimizmusát?
– Mint ahogy a mobiltelefonnak is szükséglete a feltöltés, úgy nekünk is. Az Oltári-szentség előtt magam is csodás feltöltődést kapok a munkámhoz.

– Marad meg valami azokban, akik megfordulnak a közösségben? Sokan közülük nem is voltak hívők korábban.

– A legreménytelenebb esetünket említettem példának. Imrét a megye összes rehabilitációs kórházából kitiltották menthetetlen viselkedése miatt, mi is öt éven át küszködtünk vele. Az isteni gondviselés csodája, hogy miután utoljára nálunk volt, Máriagyüdre ment, és ott egy jószívű orvos megmentette az életnek ezt a kitaszított embert. Jó útra tért, családja és felesége is visszafogadta, most már házuk is van, és újabb gyermeket szeretnének.

– Hányan lelhetnek menedéket a közösségben?

– Kettő és öt fő közötti számban laknak egyidejűleg nálunk. Rossz időben előfordul, hogy többen.

– Karácsonykor a Szent Családot is köszöntjük. Hasonlít ez egy családra?

– Egyszer három hónapra hozzánk került egy 12 éves arab kisfiú. Igazi vadóc volt, szerencsére ugyanekkor érkezett egy Mariann nevű asszony is, akit megkértem, maradjon még a kis Ahmed pótmamájaként nálunk egy darabig. Anyai lélekkel fordult feléjük, és rendszeresen járt velünk a templomba is. Két hét alatt ez az asszony is elhagyta az addig szedett erős nyugtatókat, és az italt is elkerülte. Együtt tanultuk a leckét Ahmeddel, így rövid időre magam is nevelőapává váltam.

– A pszichológiában is alkalmazzák a csoportterápiás gyógymodort. Ez segít?

– Közösségben, ahol a csoporttitkot megtartják, a gyónásnak, a kibeszélésnek mentálisan is gyógyító hatása van.

Vasváron az oltár felett látható Bűnbánó Magdolna. Ő kimondta a bűnét, és Jézus megbocsátott neki. Ha ma élne Magdolna, ma sem kellene nyugtatókat szednie depresszió ellen, amiért a gyermekeit eltetette, nem kellene rehabilitációs intézetbe mennie, hiszen megsiratta a bűnét.

Rum-kastély után a 7-es kilométerkönél van egy hálakereszt, mely egyúttal a Szent József közösség elindulási pontja is.

Többnyire ott szoktak keresztet tenni az út mellé, ahol valaki meghal. Itt valaki újjászületett, ezért az van fölírva a keresztre: Jézus fölámadt. Az egyik első – hajléktalanul csavargó – emberünket itt vettem fel az úton, később ők állították hálából.

Az is olvasható a talapzaton: „Jézus anyja mondja: A fiam bármit mond, tegyétek meg!”

Amikor Szűz Mária meglátogatta Erzsébetet, és dicséretet kapott Jézus édesanyja, akkor Ő a legszebb hálaimát mondta el. Vele együtt akarom ezt a hálaimát mondani:

„Nagyot művelt velünk a Hatalmas, és Szent az Ő neve”...

– aus –

„Az élőket szólítom, a holtakat siratom, a villámokat elűzöm” A harang

Fejlett civilizációk az időszámítás kezdete előtt több ezer évvel használtak, főként vallási rítusokhoz ércből készült harangokat. Később bővült a szerepe, és harang köszöntötte az előkelő személyek érkezését, a háborúból győztesen hazatérő sereget. A harang szava üdvözölte a békét, elűzte a vihart, és megelőzte a villámcsapást. Figyelmeztetett az árvíz érkezésekor. Este, ködben hazavezette a vándort.

A keresztény embert, életének minden mozzanatát, az első perctől az utolsóig szüntelen kíséri a harang messze zengő hangja. Naponta háromszor imára szólítja: reggel, délben, este Úrangyalára harangoznak. A lélekharang hangja vigasztalja utolsó óráiban, harangszó kíséri a temetési menetet, de a körmenetet is. Helyi, emlékeztető jelentősége is van a harangszónak, mint például Kőszegen, ahol a török felett aratott győzelmet zengi minden nap déli 11 órakor.

viasz keverékéből kialakításra az álharang, amire rákerülnek a motívumok, díszítések, ábrák és a feliratok. A paláston a templom vagy a harang védőszentjének fél vagy egészalakos ábrázolása is látható. A szenteléskor a védőszenttel azonos nevű hívő szólaltatja meg a harangot először. Az álharangot „finomsárral” borítják be. Ezt 800–900 fokon kiszáritják, miközben a viasz kifolyik. Az így maradó üreget 1300 fokok bronzsal kiöntik. Mindez egy földdel teli öntőgödörben történik, ahol a harang még napokig hűl és pihen. A kiemelés

Harangot készíteni csak hosszas tanulást követően lehet. Minden részében pontos megfontolt munkát, nagy odafigyelést igényel. Kétszáz egymáskövető munkaművelet végén születik meg a harang. Ha a végeredmény, nem sikerül négy-öt hónap munkája vész kárba.

Európában jelenleg öt műhelyben készítenek harangot. Magyarországon, egyetlen helyen, Órbottyánban, Gombos Miklós harangöntő mester műhelyében öntenek „zengő szobrot”. A dinasztia harmadik tagjaként az ősi technológiát követve szinte az ország minden részére készített már harangot. Európa több országában is zengenek a műhelyéből kikerült ércemekek. Az 1992-es világkiállításon, Sevillában, Makovecz Imre által tervezett pavilonban tizennégy harang „zenéje” mint harangjáték adott hírt rólunk, Kárpát-medencei magyarokról.

Először a harang üregének a negatívja készül el, a mag. Erre kerül a grafit, faggyú és

követően az agyag héjat összetörik, a harangot pedig tisztítják és fényezik. Ettől a perctől kezdve hallatja érchangját.

A jövő év májusában a kőszegi hegyen lévő Stájer-házaknál található eddig néma harangláb egészül ki egy „zengő szoborral”, ami a 2005. évi erdészeti vándorgyűlés kiemelkedő helyszíne lesz.

Laki László

Megnyílt a földhivatal

Hivatalosan december 1-jén nyitottak, az ügyfeleket december 8-án fogadta először Vasváron a Főszolgabíró tér 1 szám alatt a Vasvári Földhivatal. A 47 milliós beruházással létesült földhivatallal Vasvár és a térség valamint visszakapott abból a rangból, amit az egykori járási székhelytől elvettek.

A kétszintes épületben nyolcan várják az ügyfeleket. Hárman az ingatlan nyilvántartást viszik, két földmérő, egy mezőgazdász, egy ügyviteli alkalmazott és a hivatal vezetője, Zahradnyik Aladár alkotják azt a szakmai stábot, amely Vasvár és a térség 23 településén élők földügyeit intézi. Az itt tárolt 34 ezer 305 földrészlet és zártkert adatainak a tárolása, nyilvántartása komoly iratnyilvántartást, szakmai munkát és számítógépes hátteret is igényel.

A földhivatal vezetője, Zahradnyik Aladár nem titkolja örömét, amikor az épületben kalauzol. Mint mondja, e hivatalra nagyon nagy szükség volt már, mert a megyei hivatal már alig bírta az ügyfelek rohamát. Miként ő fogalmaz: Örülök, hogy közelebb jutottunk az emberekhez. Hogy létrejött az épület és a földhivatal, az sokban köszönhető a Vasvárról elszármazott miniszternek, Németh Imrének, és a város polgármesterének, Németh Zsolt polgármesternek, s ezért köszönet nekik. S felfedezték-e már az új földhivatalt az ügyfelek? – kérdezem Zahradnyik urat. Válasza nem meglepő: – Igen, December 1-jén nyitottunk, s már másnap olyan iratanyag halmaza kaptunk, hogy alig bírtuk nyilvántartásba venni. S az ügyfelek azóta is jönnek folyamatosan. Ez is bizonyítja, jó döntés volt, amikor Vasváron földhivatal létesült.

Nyitva tartás: hétfő–kedd 8–11.30-ig, szerdán 8–11.30-ig és 13–15-ig. Csütörtökön nincsen ügyfélfogadás, pénteken 8–11-ig várják az ügyfeleket.

Telefon: 94/573-271, 94/573-272

– sok –

Szent Miklós az idősek otthonában

December 6-án reggel megérkezett Szent Miklós – püspöksüvegben és piros-fehér ruhában – a vasvári idősek otthonába. A műszaki gárda dolgozói önként vállalták a krampuszok és

Szent Miklós szerepét, a mentálhigiénés szakemberek pedig angyalának öltöztek be. Láncát csörgető fekete krampuszaival és két angyal kíséretében látogatta végig az otthon lakóit. Az újdonság erejével ható meglepetés a lakókból mély érzéseket váltott ki. Szent Miklós szobáról szobára járt, és miután nagy örömmel és szívéllyel fogadással beengedték, kérdőre vonta őket

bűneikről és hitéletük gyakorlásáról. Azok a lakók, akik nem ismerték el apróbb hibáikat, azoknak az arcát – jelképesen – bekormozták a krampuszok, de mégis mindenki kapott ajándékot, amit előzőleg nagy buzgalommal egymásnak készítettek. Az ünnepet vidámság, derűltég és szeretetteljes fogadtatás kísérte.

Délelőtt az otthon lakói vendégül látták az óvodásokat, akik a krampusz levele és térképe alapján találták meg az otthonot. Miközben beszélgettek a könyvtárban, és mikulásénekeket

énekeltek, bekopogtatott az ajtón a krampusz, aki bebocsátást kért Szent Miklósnak. Úgy a gyerekek, mind a lakók is meglepődtek, de természetesen örömmel engedték be mindketőjüket. Az angol modellt követve két lakó vállalta önként a szerepeket. Szent Miklós elmondta a gyerekeknek, hogy messziről jött és nagyon elfáradt. Miután helyet foglalt karosszékeiben, hosszú papíráról egyesével olvasta fel a gyermekek nevét, akik odajöttek hozzá, és válaszoltak kérdéseire. Mindegyik kisgyermeknek azt kívánta „nőlj nagyra és szeresd szüleidet”, majd mindegyikük pici puttonyban kapta meg Szent Miklós ajándékát. Búcsúzóul az óvodások szép énekeket és verseket mondtak mindenki örömére.

A szegények orvosa

Dr. Tretter László főorvos halálának 20. évfordulóján december 2-án három órakor Vasvár város Egészségügyi és Szociális Bizottsága a térségben nagy tisztességgel örvendő orvos sírjára, akit a népnyelv csak szegények orvosaként emlegetett, elhelyezte az emlékezés virágait.

Dr. Tretter László Vasvár és a környék te-

lepüléseinek generációit gyógyította sok éven keresztül áldozatos munkával. Munkája, élete példa értékű a ma élő generációk számára is. Hisz a mindenki által tisztelt „szegények orvosa” idős kora ellenére is fáradhatatlanul dolgozott.

Emberségét és jóságát az utókor megőrzi.

Fabók Tibor

Bécs is karácsonyra készül

A vasvári Béri Balogh Ádám Gimnázium, Posta-és Bankforgalmi Szakközépiskola néhány tanára és diákja Bécsbe volt kirándulni. A résztvevő diákok közt én is helyet kaptam.

Először a Hundertwasser házakat látogattuk meg, amelyek nagyon érdekesek voltak. Ezt a színes épületegyüttest egyedi formák díszítik. A művé-

szeti galériában osztrák művészek modern alkotásait láthattuk.

Ismét buszra, és elindultunk a Mária Terézia-szoborhoz, amely a Művészettörténeti és a Természettudományi Múzeum között található.

Belvárosi sétánk a Mariahilfer-Strassén kezdődött, ahol már karácsonyi hangulat uralkodott.

A jelenből a múltba tértünk vissza egy kicsit. A csillogó üzletek után a Szent István-templom tornyai felé haladtunk. Be-

mentünk, és körülnéztünk. Hihetetlen dolog tárt a szemünk elé. A gótika hatalmas oszlopai, a festett ablakok szépsége, a templom méretei lenyűgöző látványt nyújtottak.

Egy kis séta a Burg-ban, majd megérkeztünk az Adventi vásárra. A vásári forgatag magával ragadott. A karácsony fényei betöltötték a teret. Volt kisvasút, karácsonyi díszek, bábszínház. Sőt még pónilóra is fel lehetett ülni. Nagyon nagy volt a tömeg. Sok, más nemzetiségű emberrel találkoztunk.

Szerencsére a megbeszélt időpontban buszunk könnyen megtalált bennünk a rengeteg turista között.

Kicsit fárasztó nap volt, kicsit fázva, de élményekkel gazdagon tértünk haza.

Molnár Bianka

9.B osztályos tanuló

Karácsonyi asztal

Karácsony közeledtével, az ajándékok készítésével, vásárlásával, majd a csomagolásával egyre jobban ráhangolódunk az ünnepre. Karácsonyi érzés lebeg körbe bennünk, melyre a koronát a feldíszített fenyőfa és az ünnepi asztal teszi fel. A családi együttlétet, a csendes békét teszi egészé a karácsonyi vacsora. Finom kell, hogy legyen, de az is fontos, hogy könnyen el lehessen készíteni. A hosszúra nyúlt konyhai munka alaposan csökkentheti az ünnepi érzést. Igazi könnyű fogásokat ajánlanék: halat és pulykát, sok gyümölccsel.

Narancsos harcsa

Hozzávalók: afrikai harcsa (mert ezt mindenhol kapni), a mennyiséget a család nagyságához igazítva, vörshagyma, 2-3 gerezd fokhagyma, 1 cs. petrezselyem, 2 db narancs, 1 citrom leve, só, fehérbors, 3 ek olaj

A harcsát bőrtelenítjük, majd besózzuk és állni hagyjuk. Ezalatt elkészítjük a szószot. A hagymát az olajon megpároljuk (nem sütjük barnára) majd a tűzről levéve hozzákeverjük a zúzott fokhagymát, só, borsot, valamint a citrom és a narancs levét. Ezt összeforraljuk. A halat tepsibe vagy tűzálló tálba rakjuk, és leöntjük a szósszal. Forró sütőbe 15-20 percig pároljuk, majd a fedőt levéve 10-15 percig sütjük. Krumplipürével tálaljuk, finomra vágott petrezselyemmel díszítjük.

Gyümölcsös pulykamell

Hozzávalók: 1,2 kg pulykamell filé, 20 dkg szeletelt bacon szalonna, 1 kg alma, 1 kg körte, 25 dkg aszalt szilva, só, fehérbors, fokhagyma, száraz fehérbor

A filét vastag, de egyforma szeletekre vágjuk, és pár órára fokhagymás tejben pihentetjük. Tűzálló tálba olajat teszünk, és a lecsepegtetett szeleteket behelyezzük. A sorok közé baconot teszünk és a tetejére is. Mellé és a tetejére rászórjuk az aszalt szilvát és ráöntjük a két, két és fél decinyi száraz fehérbort. Lefedjük fóliával és közel két órát pároljuk nem túl forró sütőben. A sütőből kivéve óvatosan levesszük a fóliát és rárakjuk a meghámozott, nyolcadokra vágott almát és körtét. Ha szükséges, kevés fehérbort is öntünk alá. Visszahelyezzük a fóliát, és harminc percig fólia alatt, majd anélkül újabb fél óráig sütjük. A tálon pár meghagyott alma és körteszelettel díszítjük.

Laki László

Nagy Gyula 93 éves

Születésnap portré a krónikásról, aki együtt csépelte Mussolinival

„A hegytetőn fenyő mered.
A völgyben zúgnak a szelek,
tombolnak irgalmatlanul.
Attól a fa csak izmosul!...”
(régí kínai vers)

A több mint hét évszázados Nagytilaj több nagynevű embert is adott a hazának. Említhetjük Hajdú Tibor pannonhalmi főapátot vagy Oroszlán István rákkutatót. Művészeket is, mint Tőke Imre fafaragót vagy Nagy Gáspár Kossuth-díjas költőt. Teremtek fiai közt bátor katonák is, mint Vitéz Nagy János, de az első világháborús Nádasdy-huszárok – a rettenthetlen vörös ördögök – közül hárman is tilajiak voltak.

Olyan szülötte azonban más nem akadt hosszú története során, mint Nagy Gyula, aki a szülőföldje iránti ragaszkodásával, a múlt értékeinek megóvásával tette saját és faluja nevét is ismertté. Ez a féltő szeretet vezette tollát húsz éve is, amikor megírta Nagytilaj helytörténetét inkább csak önmagának. Nem is remélhette akkoriban, hogy megismerheti azt a szélesebb közönség is. Aztán pár év múlva riportfilmet készített róla a televízió, a rendszerváltozáskor pedig megjelent munkája nyomtatásban is. Egy kötetben a költő Nagy Gáspár művével, akinek ő egyébként nagybátyja.

**Olaszország – Pontínia 1936. augusztus 19.:
Mussolini közepén, Gyula bácsi jobb szélén**

Nagy Gyula néhány napja múlt 93 éves. A Vasváron rendezett Örökségvédelmi Konferencián adott interjút a Vasvári Újságnak.

Olyannyira fontosnak tartja ma is a múlt értékeinek védelmét, hogy Vasegerszegén reggel buszra ült – egyedül – és ötven kilométert utazott azért, hogy Vasváron meghallgassa a helytörténeti kutatók legújabb eredményeiről szóló előadásokat.

– *Milyen veszélyek leselkednek manapság a kulturális hagyományainkra Ön szerint?*

– Azzal, hogy átléptünk a globalizáció világába, a közérkölc csorbát szenvedett. Azt kelle-

ne szilárdabbá tenni, és az ifjúságot más nevelési formákban vezetni. Az erkölcs és a hit teszi emberré az embert.

– *A nyolcgyermekes parasztcsaládban – melyben felnőtt – ezek a normák nyilván természetesen is voltak még. Milyen volt akkortájt a falusi élet?*

– Népesebb volt maga a falu is, és a családok is azok voltak. Tilaj lakossága akkoriban elérte az ezer főt.

Nagy elszigeteltségben éltünk hajdanán, vasút sem járt arra, de még köves út sem volt. Ennélfogva az iskolázottság és a közművelődés igen visszamaradt volt. Miután hazajöttem Olaszországból, én alakítottam meg először 1937-ben a Gazdakört valami ötven taggal.

Szorgalmas falu volt, de hiába, a gazdasági válság mindent tönkretett. Pocsékba ment, amit termeltünk, mert eladni semmit nem lehetett. Ezért szervezkedtünk közös beszerzésre, értékesítésre, és ez be is vált. Nagy dolog volt, hogy a külföldi állatértékesítést is meg tudtam szervezni. Fiuméba szállítottunk marhákat kanizsai kereskedők bevonásával.

– *Egyszer azt mondta; lenni kell olyanoknak is, aki megy elöl, mint a fűró. Muga volt hát – huszonöt évesen – ez a bizonyos fűró a faluban?*

– Kellott valaki, aki ezt felvette és viszi, hát

ez én lettem. De én nem tanító voltam, hanem a közösségnek ingyen napszámosa. Volt még a faluban levelezőegyesület, tűzoltóság, dalárda is. Ezekben mind szerepet vállaltam.

– Említette az olasz utat. Hogyan került akkortájt külföldre egy hegyháti fiatalember?

– Harmincötben elvégeztem Szombathelyen a gazdaképző szakiskolát, a vizsgán az én mintabemutatóm volt a legjobb. Írtam hozzá egy mellékletet is szép betűkkel, melyre többen is felfigyeltek: „Mi parasztok vagyunk ám az ország oszlopa, és ha mi elveszünk, el fog veszni a magyarok ezeréves szép hona!”

Ostffy Lajos alispán két ösztöndíjat biztosított külföldre, és az egyiket én kaptam. Így kerültem huszad magammal fél évre Itáliába a modern agrárgazdasági formákat tanulmányozni.

– *Mesélt a Ducéről is egy igen érdekes történetet.*

– Rómától délre a pontusi mocsarakat Mussolini idejében lecsapolták, és termőföldet varázsoltak a helyén. Pontiniában volt egy nagy mezőgazdasági kiállítás, arra Mussolinist is meghívták. Külön kívánságára találkozót szerveztek a magyar gazda ifjakkal, ekkor szívélyesen elbeszélgetett velünk. Félredobva a protokollt, felment a cséplőgépre, és fél óráig etette. Szemmel láthatóan értett is hozzá, tudott traktorozni is. Egyik társunk – az egri káptalan jószágigazgatója – adogatta kezére a kévét, miközben olaszul társalogtak a magyar viszonyokról.

– *Hogyan született a falukrónika?*

– Az ösztöndíjnak feltétele volt egy tanulmány az elkészítése. Ebben a településünk történetét, társadalmi életét és gazdálkodási viszonyait kellett feldolgoznunk úgy, hogy ha egy külföldi veszi is kézbe, ismerje meg belőle a ma-

gyar falut. Már ekkor elhatároztam egy részlete-sebb helytörténeti munka megírását. Erre fél év-század múlva került csak sor, kiegészítve ezt a szakdolgozatot interjúkkal, egyéb adatokkal.

– *Mikor jött a régi falusi életet elsöprő for-dulat?*

– A válságból kilábalva Vasvár környékének egyik legerősebb mezőgazdasági jellegű közsé-gévé vált Tilaj. Számos parasztgazdaság virág-zásnak indult, aztán jött a háború, majd az erköl-csök fellazulása. A téjesítés, a TV megjelenésével kezdődött a természetes kapcsolatok szétzilálódása.

– *Mivel foglalkozott, mikor már a magángaz-daságok alól kicsúszott a talaj?*

– A földosztás után 1946-ban Parasztsovjet-seget szerveztem, az újjazdákat segítettam, mint gazdajegyző. Később állami vállalatoknál dol-goztam. Magtermelőknél, talajjavítóknál és a Vízügyi Igazgatóságnál. Hévízről mentem nyug-díjba a bányász üdültől.

– *Miért érezte kötelességének, hogy megírja Nagytilaj helytörténetét?*

– Nem vertem nagydobra, inkább eltakartam, amit írtam. Azt akartam, hogy a holnap embere tudjon arról, hogy a falu népe hogyan élte meg ezt a hétszáz évet. Előtte ezt senki nem tette meg.

– *1987-ben a Néprajzi Múzeum főigazgatója oklevéllel ismerte el a gyűjtőmunkáját.*

Idősebb, tapasztaltabb emberként milyen út-ravalót adna a fiataloknak, az örökség megőrzé-sével kapcsolatban?

– Nem szabadna felrúgni mindent, amit eddig csináltak! Gondolok itt falurombolásra, postabe-zárásokra és hasonlókra. A mezőgazdasági kul-túrán keresztül kellene a faluhoz hozzányúlni, más gazdaság és vidékpolitikát kellene folytatni. Megszerettetni kell ezt a drága magyar földet, nem pedig elpocsékolni. Biztonságot és jövőt kellene a fiatal gazdáknak adni, a legfontosabb pedig, hogy bizalmuk legyen az embereknek egymás iránt.

– *Fiatalokat megszegyenűző fizikai és szellemi frissességnek örvend. Azt kívánjuk, a századik születésnapján is legyen így, megígérjük, akkor is megkeressük majd.*

– Nemrégiben sajnos volt egy csúnya baleset-em, ami miatt meg kellett a szememet műteni. Kezd már rendbe jönni.

– *Köszönjük a beszélgetést!*

* * *

Nagy Gyula bácsitól elköszönvén, az 1987-es tévéfilmben általa mondott szép mondatai jutnak eszünkbe. A nagytilaji határban fenségesen trónoló, félelmetes szépségű, hatszáz éves, nagy gesztenyefát imígyen mutatta be:

„A fákat önmagukért, a szépségükért – amit a teremő adott nekik – szeretjük. A nagy gesztenyefa is szívemhez nőtt, védem, ápolom. Ha körülrötte csekmet van, nem adódik ki a szépsége, meg kell hát becsülni. Egy ilyen fában minden benne van, a barátság, a szépség is megtelepedik alatta...”

– aus –

Nyugdíjas pedagógusok találkozója

Az évtizedes hagyományokat követve mi-kulás előtti pénteken ismét összegyűltek a vá-roskörnyéken élő, korábban az oktatás-neve-lés területén munkálkodó, mára már nyugdíjas kollégák, barátok és barátnők, hogy egy fel-hőtlen délutánt szánjanak egymásra. Szinte minden meghívott eljött Oszkótól Rábahídvé-gig, az általános iskolában mintegy nyolcvan vendéget köszönthetett Gyurka Judit a Peda-gógus Szakszervezet területi titkára, az össze-jövetel szervezője.

Kedves műsorral örven-deztették meg kortársaikat a Napsugár Nyugdíjasklub tagjai, a repertoárjukban fel-vonultattak népdalon át vi-dám csasztuskáig több mű-fajt is. Legnagyobb sikerü-ket kétségtelenül a vasvári nyugdíjaséletet kikarikírozó mini pamfletjükkel aratták.

Hargitai Viktória megyei titkár arról szólt, hogy a hét-köznapiakban néha beko-pogtatnak egymáshoz, de té-len már nehezebben moz-dulnak. Ezeken a már meg-szokott év végi találkozó-kon lehetőségük van arra, hogy odafigyelje-nek egymásra és megkérdézzék: hogy vagy, mi van veled.

Tudósítónknak külön is kihangsúlyozta Hargitai Viktória, hogy nagyon régóta már szakmai kapcsolatok révén kötődik Vasvár-hoz. A művelődési házban rendezett kulturális szemléken zsűritagként vett részt, később mint pedagógus szakszervezeti vezető számos itteni kollégával ismerkedett meg. Jól ismeri az oktatási intézményekben dolgozók sorsát,

sokan keresik meg bizalommal személyes gondjaikkal is.

„Büszke vagyok a vasváriakra azért is, mert a megyében a községeket leszámítva ta-lán itt látom leginkább azt a szolidaritást és összefogást megvalósulni a kollégák – azon-belül is a nyugdíjakorúak – körében, amelyre pedig oly nagy szükségünk volna. Látszik, hogy a privát életben is törődnek egymással is, mindig örülnek a találkozásnak.”

Szemmel láthatóan is összetartó a társaság, ez talán abból is adódik, hogy nemcsak ilyen-

kor járnak össze, de minden tavasszal buszki-rándulást is szoktak szervezni élénk érdeklő-dés mellett.

A találkozó hivatalos részén szó esett még a szakszervezeti tagkártya-kedvezmények igény-bevételi lehetőségeiről, majd kedves kis miku-lásajándéknak örülhettek a résztvevők. Ezután a kötetlen, asztal melletti beszélgetésekben kis baráti társaságokban oldódva feledtették ön-magukkal és egymással is a múlt időt.

– aus –

A Mária-ciklus festője

Adventi beszélgetés Kisléghi Nagy Ádám festőművésszel

Kisléghi Nagy Ádám festőművésszel 1993-ban találkoztam először, amikor a szombathelyi Képtárban rendezett önálló kiállítása kapcsán interjút készítettem vele. Szuggesztív egyénisége, a szakrális művészetbe vetett hite, az érintetlen, tiszta természethez való viszonya egyszerűen lenyűgözött. Olyan alkotót ismertem meg benne, aki nem beszél, hanem inkább dolgozik. Telt-múlt az idő, majd Ádám hatalmas fába vágta fejszéjét. Szombathelyen a székesegyház hatalmas terébe megfestette a négy őriási képből álló Mária-ciklust, maradéktala-

nul eleget téve Konkoly István megyéspüspök megbízásának. Ezt követően 2004-ben az év emberének választották Vasban, s e grandiózus munka közben a Hegyháton telepedett le, nem messze a Jeli arborétumtól.

A természet közelségében élő művész otthonában kerestem fel, s beszélgettünk az eddigi életéről. Arról, hogy ebben a zajos, szélsőséges világban vannak-e még örök emberi értékek, s abban milyen szerepet tölthet be egy alkotó, aki történetesen festőművész. Arra is kíváncsi voltam, mi inspirálja ebben a zaklatott világban.

Ottjártamkor az erdő csendje, az alatt hullámzó, enyhén párában úszó Pannon táj olyan békességet varázsolt körénk, amihez foghatót Adventben aligha érezhet a városi ember. Nyílik a kapu, s kitérül az a világ, amely szimbiózisban van a tájjal, de az alkotóval. Sehol egy hivalkodó oszlop, egy úszómedence, vagy egy magamutogató épületplasztika. A festőművész, Kisléghi Nagy Ádám is egyszerű – mondhatni hétköznapi viseletben parolázik velem – holott az utóbbi évek grandiózus munkája után amolyan festőfejedelmet várna az egyszerű halandó. Ádámmal a jó tíz évvel ezelőtti időket eleve-
nítjük fel, miközben az apró ház és műte-

rem együttes erdő melletti közelségét hangsúlyozva lépünk a kis szobába, ahol azután kolostori csendben beszélgetünk. Mivel régi ismerősök vagyunk – amúgy én tisztelője Ádám művészetének – hát tegeződünk. Mégis egymás iránt megkülönböztetett figyelemmel, nyitott érzékenységgel kitérülve beszélgetünk. A falat betöltő polcon könyvek, régi festmény és metszetek.

– A fővárosban születél, ott nőttél fel, ott jártál művészeti gimnáziumba, majd a Képzőművészeti Főiskola elvégzését követően Vas megyébe, annak is egy vidéki szegletébe kerültél, mondhatni a a vidéki létet választottad, annak is egy egészen elkülönülő fajtáját, amely már remetelétnek mondható. Miért? Más megközelítésben úgy is kezdhethetnénk a bemutatás beszélgetést, hogy a festészetnek egy igen speciális, mondhatni a modern divatirányzatoktól mentes területét műveled. Ezt a képzőművészeti terminus technikusként Sacraként tüntet fel. Az indítatásod, a készültség tudatos volt, s ha igen, miként lehet ennek a kihívásnak ma megfelelni?

– Miként kezdődött a vidéki lét, s főleg miért választottam azt? A rendszerváltás idején jöttem el Budapestről. A Képzőművészeti Főiskolán 1985-ben végeztem, majd egészen a rendszerváltásig a fővárosban éltem. Már akkor látszott, hogy ott nagyon fölkavarodott a zacc. Kettős volt ez a kérdés, de nem is választható ketté a lényeg, mert ahhoz a festészethez, amit én művelni akartam, amit csinálni, ahhoz egy izoláltabb, egy nyugodtabb légkör kellett. Pontosan azért, hogy a stúdiomhoz szükséges elmélyültséget megteremtsem, ezért feleségemmel vidékre jöttünk. 1989-től az Őrségben, Szőcén éltünk, majd 2000-től 2004-ig Szombathely következett, mert egy felkérésnek, egy megrendelésnek kellett eleget tennem. A szombathelyi székesegyházba szánt Mária-ciklust festettem négy éven keresztül.

– S miként kerültél, kerültetek feleségeddel, aki a Postaforgalmiban tanít a Hegyhátra?

– Lépni kellett, mivel egyre felkapottabb lett az Őrség a nyolcvanas évek közepétől, a városiak közül sokan vásároltak ott nyaralónak régi parasztházat, táborok nyíltak, egyre elviselhetetlenebb lett a zaj nyaranta. Én a Szőceinél is csendesebb helyet kerestem. Ekkor kaptam egy fülest, mintegy mentőövként, hogy a Hegyhát nagyon csendes, nem felkapott. A zaklatott világ helyett az elmélyült alkotáshoz csendre, békességre, nyugalomra van szükségem, ezért a feleségemmel együtt itt a Hegyháton találtuk meg ezt az életteret. Azóta itt az erdő melletti kis vidéki „tanyán” élünk, nem messze a Jeli Arborétumtól.

– A mai zaklatott világban a néző áll a kiállítótermekben, ahol a falakról ugyanolyan zaklatott műalkotások néznek vele farkasszemmel. Miért nem azt a fajta festészetet műveled? Netán már túljutottál ezeken a modernkedő izmusokon? Más megközelítésben: Tudatosan készültél erre a fajta művészetre?

– A városban túl sok impulzus, inger éri az embert. Ezek általában ki is oltják egymást. A művésznak pedig nagyon kevés impulzus elég ahhoz, hogy ihletet kapjon, hogy alkosson, tehát meg kell szűrni ezeket az ingereket. Ez Budapesten már szinte lehetetlen. Másfelől a művésznak az alkotáshoz szüksége van impulzusokra. Pontosan azért, hogy messzebbre, mélyebbre lásson, mint a többiek, akik kortársai, s képes legyen megfogalmazni azt, amit a többség is érez, de nem tud megfogalmazni. De ahhoz, hogy ez sikerüljön, kell egyfajta kivülállás, intaktság, érintetlenség, és ez volt az, amit meg kellett találni és teremteni.

Visszatérve a modern művészeti irányzatokra, nos, én ezek ellen már immunis vagyok. Beoltódtam. Én is végigkísérleteztem azokat az irányzatokat a stúdiomok szintjén, tudom, miről szólnak, de ma már nem érintenek meg.

– Tudatosan kerestél más irányt?

– Igen. Ebben a kaotikus világban kerestem egy olyan rendezési elvet, ami tartalmat is hordoz. Leginkább azt a tartalmat kerestem, ami a keresztségére épül, s képes megszólítani embereket. Tehát nem az a fajta művészet, amely önmagának hoz létre műveket, s azt mondja, hogy aki meg akarja érteni, az kapaskodjon fel azon művek „magasságába”. De nem is az a fajta, ami üzleti, hanem azokat a nagy hagyományokat követő, amelyhez persze elengedhetetlen a technikai, szakmai tudás legjavát birtokolni. S erre készültem én tudatosan. A főiskola éve alatt, de már előtte is igyekeztem módszeresen elsajátítani, megtanulni mindazt, ami szakmailag megtanulható. Mindazt, amire a főiskola akkor lehetőséget biztosított – mert azóta már ennyire sincsen lehetőség –, igyekeztem megtanulni. Ugyanis amióta végeztem, ez 1980-ban történt, azóta tönkretették az anatómia tanszéket és sok minden bajt csináltak, a hozzá nem értő teoretikusok. Mert ez egy ilyen ország. Ami jó, azt tönkretesszük. Egyre több a hangoskodó, az álteoretikus, aki valójában alig ért valamihez. Szerencsémre én még elcsíptem azokat a kurzusokat a főiskolán, amelyben viszonylag még jól elsajátítható volt a szakma. Sokat forgolódtam restaurátorok között, tőlük az anyaggal kapcsolatos kémiai tudást igyekeztem megtanulni, magamba szívni. Megtanultam fegyelmezetten festeni, elsajátítottam a képek befejezésének szakmai fogásait. Ikono-
kat festettem, épp a kötelező fegyelmezettség

miatt. Ebben a szakmai rengetegben az eligazodást jelentő ösvényt – miként a dzsungelben haladónak is az ösvényt – magamnak kellett kitaposnom, megkeresnem. Munka és időigényes szakmai stúdiók voltak ezek a vidéki lét csendjében, amely tíz évig tartott. Színekkkel, kémiai anyagokkal való kísérleteket tudtam eközben végezni. Ez analitikus festést kívánt, s ezeknek a tapasztalata volt az, ami engem képessé tehetett arra, hogy a székesegyházi megrendelést, nagy munkát, megbízást egyáltalán el merjem fogadni.

– *A székesegyházi négy képből álló Mária-ciklus a szakma az ott megjelenített alakok kiállása, a kompozíciós rend és fényviszonyok, színvilág miatt Caravaggio művészetével rokonítja. Ez a választás tudatos volt?*

– Igazi tanulást csak az jelenthet, ha a régi mestereket tanulmányozza a mai kor festőművésze. Amikor a kilencvenes évek közepén kaptam egy olasz ösztöndíjat, akkor Rómában valóban iszonyatosan nagy hatással volt rám az a festészet, a Caravaggizmus, amely évszázadokra

meghatározta a nyugati festészetet. Nem csak katolikus területeken, de még a protestáns Hollandiában is, lásd Rembrandt művészetét. Ez a hang, azt kell mondjam, ma abszolút modern. Én mindig is vonzódtam ehhez a „hanghoz”, csak ilyen erővel még nem hatott rám, mert nem találkoztam így szemtől szemben eredeti Caravaggiokkal, és annyiival, mint amennyi Rómában van. Ott az is világossá vált számomra, hogy ez a fajta rusztikus, élet-szagú, de szakrális festészet, amely ugyanakkor rendkívül természetfölötti tartalmat képes hordozni, ez ma nagyon időszerű.

– *Mi ennek az időszerűségnek az oka?*

– Talán épp azért időszerű ez a fajta festészet, mert az emberek eléggé elsüllyedtek a testi világban, s kell ez a fajta plasztikusság, rusztikus letapinthatóság. Rájöttem, hogy talán ez képes az evangélium tartalmát leginkább hordozni. Pontosan az egyszerűsége – mondani az eszköztárának a szegényessége miatt –, amely mindezen művészi puritanizmus ellenére a figurális festészet csúcsa. A kompozíció szempontjából csak a lényegre összpontosít, a fény-árnyékkal komponál. Világossá vált számomra, hogy a Maulbertsch-i festészet is ebből a piktúrából táplálkozott a kései barokkban. Nagyon sok nevet lehetne említeni e stílus kapcsán, mert Caravaggio önkéntelenül is iskolát alapított ezzel a festészet-

tel. Én erre az útra ösztönösen leltem, számomra ez nem egy felvett manír, egy póz. Valóban élő modelleket kerestem, tárgyakat. Például a Pásztorok imádása című képemhez a jászolt magam ácsoltam, amibe azután valódi kisbabát tettünk, élő kisbáránnyal hoztam a műterembe, s így született meg a karácsonyi jelenetet ábrázoló festmény. Ami a képen látható, mind-mind valóságos személy, élő figurák. A bölcsőt azután odaadtam egy szombathelyi pap barátomnak.

– *Köztudott, nem mész a megrendelések után, nem vagy egy ilyen talpaló, a művészetet mintegy áruba bocsátó művész.*

– Valóban nem. A székesegyház négy képének az elkészítésére Konkoly István megyéspüspök úr kért fel. S miután én ezt a caravaggioi festészeti „nyelvet” beszélem, így vállaltam el a négy kép megfestését.

– *Ez a munka – bár erről nem szoktál beszélni – de négy évig tartott, négyéves, – mondhatni aszketikus – elvonulást igényelt tőled. Aki látott már ilyen méretű képet, s festett akár csak fél négyzetmétereset, és nem 60 négyzetméteres olajképet, az tudja mekkora energia, fizikai teljesítőképesség kellett ahhoz a munkához a szakmai felkészültségen túl. Miként mertél erre vállalkozni?*

– Valóban, ez egy fizikai kihívást is jelentett, hogy valaki, ez esetben én, egy 16 négyzetméteres területen 10–13 élőnél is nagyobb figurával egyensúlyoz, számol a torzulásokkal, mivel a festmények 15 méter magasan lesznek elhelyezve, s ehhez tudni kell, miként is mutat majd ott. E munkafolyamatban nem nagyon lehet hibázni, mert annak nagy ára van. Ha valamit elrontok, annak a kijavítása lehet, hogy egy hétbe telik. Tehát jó, ha az ember észnél van. Egy párszor ott fenn az állványon, a műteremben és a munka hevületében melléléptem, le is estem az állványról. Ez belefér ebbe a munkába. Mivel beszéltem a már említett caravaggioi nyelvezetet, mertem csak elvállalni ezt a felkérést.

– *Hát ez egy hősiesség vállalkozás. Volt arra példa, hogy valamit elrontott, s azt ki kellett javítani?*

– Nem az a súlyosabb. Hanem mondjuk az, amikor négy napig bent vagy, dolgozol teljes izzással, elkészül a festmény, s kiderül a kompozícióról, hogy a templomi tér 15 méteres magasságában egyszerűen nem működik.

– *Miként derült ez ki?*

– Úgy, hogy fotót készítettem, s beillesztettem abba a virtuális templomi térbe. Ott kiderült, hogy messziről a felhőre lépő angyal felhője nagy, s olybá tűnik, mint egy szörf, egy vízisízó figura. Képzeltethet, mit éreztem. Kezddhettem előlről a munkát.

– *De mégis elkészült a négy csodálatos kép, négy évig tartott ez a megfeszített munka. Miként lehet közben állandó hőfokon izzani?*

– Ez okozta az egyik legnagyobb problémát, hogy egész napos festést követően másnap ugyanolyan hőfokra kell jutni, hogy törés nélkül folytathasd a munkát. S ott a vászon előtt teljesen egyedül vagy. Senki nem tud segíteni. A fizikai teljesítőképesség határáig mész el esetenként. Volt olyan, hogy szinte teljesen kiszáradtam, mert a munka hevében elfeledkeztem a biológia kötelezőségről. Az orvos tett helyre. Attól kezdve mindig volt mellettem egy palack ásványvíz.

– *Látván ezeket a hatalmas, 60 négyzetméteres felületeket, miként lehetett a festővásznat kezelni, egyáltalán van ekkora méretű vászon Magyarországon?*

– Nincsen, ezért azt Belgiumban külön megrendelésre szőtték, s ezt kellett külön erre a célra gyártott fa keretre felfeszíteni, a keretet előtte ki kellett találni, hogy strapabíró is legyen, s szétszedhető, mert a műteremből csak úgy lehetett a székesegyházba átszállítani. Így a műteremben a kész festményt, a vásznat leszedtük, feltekercseltük, átszállítottuk a templomba, s ott ismét felfeszítettük az összerakott keretre, s csak azután kerülhetett a falra, 15 méter magasságba. Arról nem is szólva, hogy alapozni is kellett azt a 60 négyzetméteres vásznat, pontosan ki kellett számolni, hogy milyen anyagból, adalékból mennyi kell. S iszonyatosan pontos rajzot kellett készíteni, azt négyzethálóra, majd onnan a vászonra áttenni, bekalkulálva a templomi tér 15 méteres magassága miatti torzulásokat, s csak azután

kezdődhetett maga a festés. A kép előtt kicsit törpének érzi az alkotó magát. Ilyenkor elgondolkodsz: Hogyan is van az, hogy az úrszondák világában nem tudunk katedrálisokat építeni? Hogy mennyire nehéz ez a feladat. Hogy mennyire elvágunk ezeket a köldökszínórokat, ami minket alkalmassá tenne ezeknek a feladatoknak az elvégzésére, holott a mesterség továbbadásával ez valaha évszázadokon át működött. S amikor kellene a mesterség, akkor kiderül, hogy nincsen senki, aki ezt neked tovább adná. Magad vagy. Mint egy Münchhausen bárónak, üstöködnél fogva kell magadat felemelni ehhez a szakmai feladathoz. Ez inspirált engem, ez a kihívás, hogy olyasmit csináljak, ami ma teljesen elűt a megszokottól.

– *Ez ellentmond a korszellemnek.*

– Ellentmond bizony. Kis kitérőt hadd tegyek. Avantgárdnak én nem azt tartom, hogy valahol létezik egy csapat, akik lapozzák a magazint, vagy éppen az Internetet böngészik, s igyekeznek rácsatlakozni a legfrissebb világtrendre, mert abban progresszivitás alig van. Ez pusztán az információ áradat gyorsulásának a lüktetése, amely tele van tévedésekkel, divattal. Ez idegen tőlem. Én azt mondom, engem nem a divat érdekel, hanem az, ami örök. Ha emellett döntök, akkor szembesülnöm kell azzal, hogy iszonyúan nehéz utam lesz. Pontosan azért, mert a szakmai tudást teljes felvérteztségben birtokolnom kell. Ez régen természetes volt, mert a mesterek tudták mindazt, ami ehhez szakmailag tudni kellett. Ma viszont egyedül kell ezt meggarcolnod, nem számíthatsz segítségre. Magamnak kell megoldani a problémát, akár azt is, hogyan lehet egyik napról a másikra átvinni a lendületet, a száradási időt befolyásolni, a színekkel, a lakkokkal bánni, a képet felhangolni, mint egy zenész a hangszerét.

Ez a fajta festészet a világban – még ha erről azt tartják, hogy az nem korszerű – mégis kell. A visszajelzések is azt mutatják. Nem lehetnek a templomi fülkék üresek, nem lehet mindent műmárványozni, nem lehet minden-hova ornamentikát festeni...

– *.....és a hétköznapi életben a poszterekből is elegünk van már; meg a reklámfigurákból.*

– Így van. Szét van bombázva az emberi szem és lélek. Valójában mást sem lát, csak azt, hogy heccelik, vásárlásra ingerlik, tetszetős plakátokkal, blifkfangokkal kísérik minden másodpercben. Ezzel szemben vizualitást létrehozni, ábrázolni, ez volt számomra a feladat. És tulajdonképpen teljes egészében az árral szembeúszva, a világgal szembehelyezkedve kell ezt ma tenni. Szerintem a művésznek az a feladata, hogy ezt a szembehelyezkedést felvállalja. És ehhez tartozik az én életvitel, életmódom, mert ez szervesen ebbe illik. Ez nem azt jelenti, hogy én nem érzem, mi van a világban. Nagyon is érzem. Mint Jónás a tők alatt, néha én is kitekintek, fölutazom Budapestre, pontosan látom, hogy mi zajlik

ott. De ahhoz, hogy alkotni tudjak, egy olyan zárt és fegyelmezett világot kell teremtenem, amelyben ezt egyáltalán meg tudom valósítani. Ismétlem, itt a legkisebb kép esetében is olyan feltételei vannak a munkának, amiket nem lehet rohanó, kapkodó, vagy koszos környezetben csinálni. Volt olyan, hogy takarításal kezdtem a napomat. Csak megfelelő és tökéletes szerszámokkal lehet dolgozni úgy, hogy megközelítem azt, amit a régiek tudtak. Ehhez tisztának kell lenni az ecsetnek, a palettának, a vászonnak, és annak a trének is, amelyben alkotasz.

– *Úgy érzem, ennek a munkának esetében a hit az alapja. Hogyan állsz a hittel, a feltöltődéssel, a kétkedéssel? Mert hát a festőnek egy ekkora feladat elvégzéséhez óriási hitének kell lenni. S ha már itt a rend és a mai világ bugyuta anakronizmusa szóba került, így karácsony táján megkérdezem. Miként viszonyulsz ehhez a fajta karácsonyhoz?*

– Természetesen rettenetes, ami körülötünk zajlik. A kereskedelem teljesen bedarálta ezt az ünnepet. Ezt mindenki tudja, csak azt nem, hogy a művészetén kívül minden más, amit a művészet helyébe léptettek, csak naroktikum.

– *Mire gondolsz?*

– Tudjuk, milyenek a műsorok, a bulvár-sajtó termékei, ezek valóban egy kábult állapotban tartják az embereket. Elvonási tünetek vannak. Sok ember a sorozatoktól függ, nem tud megenni vetélkedők, napi szenzációk nélkül. Nem az a baj, hogy valaki szórakozik, lehet, kell is. De van minőségi, és van a szórakoztatás. Én úgy látom, hogy ma marionettfigurákat, udvari bohócokat termelnek. Csak ezeket ma nem udvarinak, hanem államinak lehet nevezni. Régen is voltak udvari bohócok – Velazquez le is festett néhányat –, a probléma azonban ott van, hogy most már csak udvari bohócok vannak. E kétes figurák alakítják ki az emberek értékrendjét. Amikor azután szembesülnek halállal, tragédiákkal, akkor kiderül, hogy hiányzik valami nagyon fontos, amit kilúgoztunk az életünkéből. És – már bosszát – de annak kell örülni, hogy nemzeti ünnep, nemzeti gyász van, mert akkor egyszerű és komoly műsorok kerülnek a tévébe, az újságokba? Hát ez elképesztő! Nemzeti sorsfordulós ünnep kell ahhoz, hogy normális értékrenddel találkozzunk – mondjuk a királyi televízióban és a reklámszatórnak? Sajnos a lényeges dolgok leváltak az életből, leválasztották őket, s ezért történhet meg az, hogy a karácsony is, annak a börtje, az adventi 4 hét és vasárnap is ugyanúgy működik, mint ez a hétköznapi bevásárlós világ. Már minden az ajándékvásárlásról szól, mintha ez lenne a karácsonyi felkészülés. Holott arról a misztériumról kellene szólnia, ami maga a titok, hogy arra ráérezek, hogy több legyek, hogy rájőj-jek arra a valós csodára, hogy az Isten ember-ré lett. Hogy igenis elő kell adni, be kell gyakorolni, meg kell szólaltatni Johann Sebastian

Bach karácsonyi oratóriumát, és azt végig kell élni. E nélkül nincsen karácsony. Lehet csingilingi fenyőággal imitálni, meg minden csecsebecsével, de ezt hagyjuk el, mert ennek semmi köze a karácsonyhoz.

– *Minek van hozzá köze?*

Minek van köze? Ha más nem lehetséges, hát bemegyek egy istállóba, s megérezem annak légkörében azt, hogy egy ilyen megalázóan, de ugyanakkor meghatóan egyszerű helyre született a világmindenség ura. Ezt próbáltam a képen is követni, kifejezni, s nem a királyok imádást. Az egyszerű pásztorok kisdéd elé járulását. És a tanulatlan halászok, pásztorok bölcsességét. Kézzel fekvő a párhuzam. Ma mindenki tanul, meg doktorátust végez, csak éppen a lényeges dolgok mellett meggyünk el, az aranyhalak úsznak el, a mozgatórugó, az tűnik el. Karácsony kapcsán semmit nem találok olyan gusztustalannak, mint azt, amikor beszélnek „a szeretetről”, és folyton hajtogatják: Szeressük egymást! Miért, más-kor nem kell szeretni? Ez is program lett, kipi-pálandó program a kereskedelem palettáján? Amikor vége a karácsonynak, akkor kidobjuk a karácsonyfát, majd jön s szilveszter, akkor nagyon mulatni kell, mert ha nem, hát az, snassz. Majd jön a farsang, Szent Valentinból csináltak egy Valentin napot, majd jöhet a húsvét, a nyuszi, a locsolkodás, a ballagás, onnan belezuhanunk a nyárba, akkor le kell barnulni, már augusztus 20-nál tartunk, tűzijátékkal. Mert tűzijáték nélkül aztán nem élhetünk, az nagyon fontos. És ez így megy egész évben. Az élet minősége egyszerűen devalválódott. Fogyasztói programpont lettünk és az ünnepek is azokká válnak lassan, ha hagyjuk. Ne legyen minden nap karácsony, ez hazugság! Főként ne csináljunk belőle cirkuszi produkciót, egy üngyülü-büngyülü ünnepecskét, ami nem másról szól, mint arról, hogy a kereskedők megszűsroodjanak. Hát meg kell nézni, hogyan vásárolnak az emberek karácsony előtt. Mint a hörcsögök, mindent begyűjtenek ebben az ostoba vásárlási lázban. Nem tudom, kis és mi tud ennek határt szabni. Talán a pénztárca...

Érdemes megnézni, hogy így karácsony tájt a pszichiátriákon mennyire megsaporodnak a lelki betegek. Mindenki érzi, baj van. Ebben a nyitott folyamatban a művész az, aki megérzi, meg tudja fogalmazni verssel, műalkotással ezt, s felhívja a figyelmet arra, hogy ez a társadalom nem épülhet pusztán fogyasztásra. És arra sem, hogy csak rendőrökkel lehet a rendet fenntartani, és törvényekkel. Nem, mert a legfőbb törvény az erkölcsi törvény, ami bizalomra épül. Minden erre épül. Az is bizalomra épül, ha veszek egy csomag piros paprikát. Ha én az orvos kése alá fekszem, az nem pénzzel megváltható, hisz bizalomra épül, szakmai tisztességre. A pék mellett sem állhat egy őrszem, aki ellenőrzi, hogy minden rendben van-e. Ha ezt a bizalmat, amely erkölcsi renden alapszik, elveszíti a tár-

sadalom, akkor halálra van ítélve, s csak idő kérdése, mikor következnek be az összeomlások. S ha a vezetők odafönn nem mutatnak példát, akkor a lent lévő emberek, az egyszerű állampolgárok ezt a torz rendet tükrözik vissza. Most egyfajta anarchia van, egy fölkavarodott zaccos állapotban élünk. Mert a szabadsággal élni kell, de nem visszaélni. Mit is nevezünk szabadságnak? Hogy semmibe veszem más jogait? S olyant nem teszek másnak, amit magamnak sem tennék. Lehet szidni az egyházakat, meg lehet azt mondani, hogy liberalizmus, mindent lehet mondani. De akkor tessék szíves lenni megmondani, hogy mitől fog működni a társadalom? Mert attól nem, hogy több rendőr lesz, hisz ugyanonnan jönnek, mint az állampolgár, s ugyanazt termelik ki. Akkor, tessék beszélni az oktatásról! Abszolút ellehetetlenítették. Lassan már semmit nem lehet megtanítani ott, ahol pedig ez lenne az alap.

– *No, ebbe a tülekedős világba nehezen illik bele Kisléghi Nagy Ádám festőművész. Jövőre mégis kiállításod lesz. Holott te soha nem a heppeningek világába illő trüvájjal rukkolsz elő, s nem is a kávéházi létet kedveled.*

– Valóban nem. A Mon Parnass-i világ bohém, sztáralűröktől terhelt szivarfüstös világa nem az én világom. Ez egyébként is zsákutca, ebbe az „utca” sok kollégám is betévedt. Én valóban kikoptam a kiállításokról is, mert ma a kiállítás nem egyéb, mint egy vernisszázs, ami ugye azt jelentette valaha, hogy az elkészült képet lelakozták, mielőtt bemutatnák volna. Ma ez úgy zajlik, hogy összejön a szakma, és azok, akiknek meg akarják mutatni a műalkotásokat. A kiállítás egy estére szóló társadalmi összejövetellel degradálódott, ahol csak a szakma képviselteti magát a szakmának. Tulajdonképpen másnap már senki nem téved be a kiállító térbe, mert nem is jut erre ideje az embereknek, meg azzal, amit ott látnak, kellőképpen el is rettentették őket. Ez napjaink művészete. S milyen érdekes, Párizsban a Louvrban, Firenzében az Uffiziban, Bécsben a Kunsthistorisches Múzeumban, a nem beszélve a Vatikáni Múzeumról, ott meg kígyóznak a sorok. A modern művészetek múzeumában meg lézengnek. Ha a szabad demokráciáról beszélünk, akkor bizony ki kell mondani, hogy a mennyiség és a minőség köze nem lehet egyenlőségjelet tenni. Ha viszont így van, akkor miért nem számít ez a többség? S a kérdést még folytathatnánk.

– *No, mi is lesz jövőre a kiállítással?*

– Hát igen. Bevallom, én nem vagyok ilyen kiállításra a műteremben termelő típus, akinél gyűlnek a kész festmények a fal mellé fordítva. Én megbízásra dolgozom. Műalkotásaim zöme templomokba került, ahol rossz szóhasználatlálva kvázi üzemelnek a képek, s ha kell, prédikálnak.

– *Egyenlőségben élünk. Olybá tűnik, mint ha mindent egy ember csinálna. Igaz ez a művészetre is?*

– Igen. Egyre inkább általános trendek működnek a világban, és trendcsináló teoretikusok hada „munkálkodik” különféle elvektől vezéreltetve. Ám ebben a kvázi egyen világban úgy érzem felértékelődött a klasszikus művészet. Ami azt jelenti, az embereknek egyre inkább elege van a blöffökből. Hogy a kultúrpolitika miként működik másutt, nem tudom, de az biztos, hogy a bűn – minden globalizmus ellenére – az itt is, meg Új-Zélandon is bűn.

– *Találkozunk jövőre, a szombathelyi kiállításon.*

– Hát, nem lesz könnyű. Mert képeim összeszedésére nem lesz energiám. Nem is az én feladatom. Azt tegyék meg a művészettörténészek. Akit érdekel, mit is festek, meg menjen be a székesegyházba, ahol a képeim vannak, s nézze meg őket. Talán a vázlatok, a kartonok bemutatása izgalmas lehet.

– *Különálló része a háznak a műterem, amely teljes elkülönülést biztosít. Ennek belső elrendezése, kialakítása nem mondható szokványosnak. Miért éppen ilyen ez a műterem? Milyen rendező elv alapján készült?*

– A műtermet én mindig is egy szentélynek tartottam, egy szakrális térnek, amely terület olyan kihalált része a világnak, ahol alkotok, ahol más törvények uralkodnak, mint a világban. Ez a lényege a szakrális térnek a profán térrel szemben is. Amíg a profán tér tudatos, ahol jöhetnek mehetnek az emberek, addig igazából a legbensőbb titkokhoz teljesen védett, a világtól elzárt, izolált helynek kell lennie. Ez a műterem számomra. Mindig is ez volt, de hát egy főiskolán nagyon nehéz volt ezt megvalósítani. A székesegyházba szánt nagyméretű képeket a kollégiumban festettem. Ott is nehéz volt. Mindig arra törekedtem, hogy az elmélyült munkából ne zökkentsen ki a környezet, mert alkotás közben egy teljesen más világban élek. Hamvas Bélát idézve azt lehetne mondani: „Egyetlen egy valóság van, csak az Isten.” S ha ezt ma kimondom, annak tán még nagyobb a súlya, mint valamikor volt. Ma minden mást valóságosnak hisznek az emberek, mint a természet fölöttit. Ez az én legfőbb mondanivalóm mindenki számára. Igyekszem így is élni. Ismét csak Hamvas Bélát idézném, amely mintegy összesűríti az én ars poeticámat is: „Bolond az olyan ember, aki nem az örökéletre rendezkedik be.” Az ember életének a súlypontja áthelyeződött egy természet feletti létbe. Számomra az a valódi lét. Ez nálam nem imitáltság, s ez a – mondhatni templomi elkülönülés – látszik a műteremben is. Ez a hit nálam napról napra erősebb, ez alapján élek, így rendeztem be az életemet itt a Hegyháton, a hullámzó Pannon táj szélén, az erdő mellett, közel a lélegző természethez. Ez a lét ad értelmet és ihletet mindennapjaimnak is.

– *Köszönöm a beszélgetést.*

Boodorkós András

AJÁNLÓ

A Dr. Bendefy László Városi Könyvtár új szerzeményeiből

SZAKIRODALOM

- Ewald: Járványok kora
- Kevevári: Agytréning
- Kósa: Nemesek, polgárok, parasztok
- Maddox: Ami a tudományban még felfedezésre vár
- Mitscher: Zöldteakönyv
- Puskely: Boldog Batthány-Strattmann László
- Szécsi: Gondolattól a szülésig
- Szepes: Lángoló időfolyó

SZÉPIRODALOM

- Csánakja: Indiai bölcsességek könyve
- A férfilelek tükre
- Fowles: A mágus
- Lawrence: A vadász
- Müller: A lélek színpada
- Seamon: Dél kék ege alatt
- Pálfalvi: Csipke a malomkövön
- Zádori: Pockosi vész

VIDEOKAZETTA

- Camelot és a varázskard
- Egyiptom: Az örökkévalóság birodalma
- Himalája
- Casino Royale
- Kölyök klub
- Mint a hurrikán
- A sólyom végveszélyben
- Vaskályha

DVD

- Hitszegők társasága
- Mackó testvér
- Magyar Vándor
- Szobatársak
- Végzetes Zsákmány

CD LEMEZ

- Diana Krall
- Fenyő Miklós
- Gracia
- O-Zone
- Ravel – Bolero
- Romantic

Tel.: 94/573-006, 573-007

Fax: 573-036

A gondoskodás útjai...

A 2004-es év a Hegyháti Jóléti Szolgálat Alapítványánál

A Hegyháti Jóléti Szolgálat Alapítvány ügyvezetőjét, Rózsás Miklóst kérdeztük a 2004-es év tapasztalatairól, eredményeiről.

„Annyi minden történt a 2004-es évben, hogy Churchill mondása jut az eszembe, aki szerint ha öt órában kell előadást tartania valamiről, akkor elég egy rövid felkészülés, de ha öt percben kell beszélnie, akkor egy hét felkészülés sem elég.

A 2004-es év alapítványunk életében minden túlzást nélkülözve a fordulat, a lendületvétel éve. A 2004-es év hozta meg három év folyamatos, megfeszített munkájának gyümölcseit, amiket ma már láthatunk. A 2000–2001-ben megfogalmazott stratégiai célok első fázisát teljesítettük. Hosszútávú céljaink között az szerepelt, hogy „Szociális Szolgáltató Központból Községi Szolgáltató Központtá” váljunk. Ezen cél elérésének első részében a szociális szolgáltatások és intézményrendszer dinamikus, és a helyi igényekhez igazodó fejlesztése, és a szociális munkát segítő közösségi szolgáltatások kialakítása szerepelt.

Munkánk eredményeként 2004 első negyedévében létrehoztuk a kistérségi Akadályozottakat Támogató Szolgálatot, melynek munkatársai Vasváron és a Hegyhát településein fogyatékkal élő embertársainkat segítik mindennapi életükben. Felépítettük a szintén kistérségi ellátási körzetű Családok Átmeneti Otthonát, amely 24 fő, 6 család számára nyújt nemcsak kulturált lakhatási lehetőséget, hanem személyre szabott segítséget is problémáik megoldásához. Mindkét új fejlesztés egyedülálló a nyugat-dunántúli régióban, sőt, azon túl is.

Mindezek mellett nagy eredménynek tartom, hogy a szociális és gyermekvédelmi alapellátások jó színvonalon, egyre javuló minőségben tudtak megvalósulni. Ezek keretében a kistérség 20 településén működő Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Hegyhát 5 településén működő házi segítségnyújtást végző Gondozási Csoport, valamint a Vasváron működő szociális étkeztetést és Idősek Klubját üzemeltető Gondozási Csoportunk meg tudta őrizni szakmai létszámát, sőt, alternatív programokon keresztül bővíteni is tudta az ellátást igénybe vevők kiszolgálását.

Közösségi szolgáltatások területén egyrészt tartani tudtuk folyamatos programjainkat. Működtetjük a Vasvári Teleházat, amely több képzést és közösségi programot bonyolított le, illetve szervezen együttműködik a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokban dolgozó kollégákkal, és az általuk szervezett programokban aktívan részt vesz. Ennek eredményeképp valósultak meg sikeres nyári táboraink, amelyeket a helyi és kistérségi vállalkozások és önkormányzatok támogattak valósult meg. A táborokban részt vevő gyerekekből, fiatalokból alakult meg munkatársaink segítségével a Teleházban működő Cimbora Klub.

Sikerült a klienseinket és munkatársainkat segítő pszichológiai és jogi tanácsadást is finanszírozni, valamint ez év őszén már korrepetálás biztosításában is ügyfeleink rendelkezésére állunk.

Új kezdeményezésként sikeresen beindul, és folyamatosan működik a Vándor Játéktár című játszóházi programunk, amely Családi Integratív

Játszóházi foglalkozásokat szervez Vasváron és a kistérség mikrokörzeteiben. Ez a készségfejlesztő játszóházi program segíti és javítja a gyermekvédelemben dolgozó munkatársaink munkájának hatékonyságát.

Megtiszteltetés számomra, hogy továbbra is támogatni tudjuk a vasvári Diabetes Klubot és programjait. A 2001-ben megalakult közösség azóta is el nem fogyó lendülettel segíti a hasonló egészségügyi problémával küzdőket. A közösségi szolgáltatások területén nagyságrendekkel történő előrelépést fog jelenteni az Orpheus-programban való részvételünk, melyben a szociális segítség mellett a létrejövő új közösségi és kulturális központban a Teleházhoz, és a felnőtt, illetve munkaerőpiaci képzésekhez kapcsolódó szolgáltatások szervezéséért vagyunk felelősek. A megfeszített munka és a fejlesztések eredményeképpen év végére 34 fő főállású munkatársunk tevékenykedik szolgáltatásainkban. A Nemzeti Fejlesztési Tervben megfogalmazott célok és prioritások, valamint az Európai Unió csatlakozással megnyíló pályázati lehetőségek arra ösztönöztek bennünket, hogy megfogalmazzuk fejlesztési elképzeléseinket. Munkatársaink áldozatvállalása és profi munkája, valamint partnereink rugalmas együttműködése eredményeképpen négy pályázatot nyújtottuk be a Humán-erőforrás Fejlesztés és Regionális Fejlesztés Operatív programok pályázati felhívásaira. Bár a diplomás munkanélküliek képzésére és foglalkoztatására beadott programunk nem járt sikerrel, de a Fogyatékkal Élők Nappali Ellátó Intézményének létrehozása megvalósulhat a Humán-erőforrás Fejlesztés Operatív Program támogatásával. Ahogy arról már a helyi és megyei médiából értesülhettek, reményeink szerint a jövő évben sikerül megvalósítani a Tretter kertben ezt az új beruházást. Ami jellegében sem szokványos, hisz a klasszikus fogyatékosokra irányuló szolgáltatások mellett, amely 6–8 fő számára biztosít biztos munkahelyet, egy 10–15 fő megváltozott munkaképességű embertársunknak is munkalehetőséget teremt, ilyen értelemben komplexebb szolgáltató intézmény fog létrejönni, egy folyamatosan romló állapotú műemlékvédelmi épület felújításával és bővítésével. Az előbbieken felsorolt programjainkat és fejlesztési sikereinket képzett és elkötelezett munkatársak nélkül sem megfogalmazni, sem megvalósítani nem tudtuk volna, amit ezúton is köszönök nekik. Továbbá köszönjük partnereinknek, támogatóinknak az együttműködést, reméljük, bizonyítottuk, hogy érdemes volt közös erőfeszítéseket tenni Vasvárért és a hegyháti kistérségért.

És ezúton szeretnék Vasvár város polgárainak, minden jelen és jövőbeli kliensünknek és partnereinknek Békés Ünnepeket és Sikeres Boldog Új Évet kívánni a Hegyháti Jóléti Szolgálat Alapítvány Kuratóriuma és munkatársai nevében!

Diabetes Klub

Novemberben vendégünk volt dr. Szanyi Tamás főorvos, neurológus és pszichiáter szakorvos, akit azért hívtunk meg, hogy meghallgassuk a cukorbetegség ideggyógyászati vonatkozásait.

Elmondta, hogy a cukorbetegség népbetegségnek számít, különféle formái vannak.

A cukorbetegség erei 10 évvel öregebbek, mint az egészséges emberek erei, náluk a szövődmények is korábban jelentkeznek. Ma már speciális vizsgálatok állnak rendelkezésünkre, hogy ezeket a bajokat időben felismerjük (pl nyaki erek ultrahangos vizsgálata). Ilyen szövődmények a korai érmezsenedés, a nagy verőeres szűkületek, amelyek később bénulásokat is okozhatnak.

Fontos, hogy évente részt vegyünk a szemfenék vizsgálatán is, mert ezen érelváltozásokból lehet következtetni az agyi erek állapotára. Veszélyes, ha a szemfenéki erek elzáródnak, mert a látómező egy része elhomályosodik, vagy vakság is bekövetkezhet. Lézerkezeléssel lehet gyógyítani.

Elmondta, hogy az egy bonyolult szerkezet. A vérellátása speciális, a nyaki erek és nyaki csigolyák mellett futó erek alkotnak hálózatot,

amennyiben ebben a rendszerben zavar keletkezik, úgy sérül az agy vérellátása, és kialakulhatnak az agyi infarktusok.

Mindezen betegségek megelőzésében legfontosabb a normális vércukorszintek tartása.

Az előadás végén Kránitz doktorunkkal megbeszéltük a hallottakat, kérdéseket tettünk fel.

Továbbra is várjuk régi és új diabetes társainkat klubunkba. Kellemes Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet kívánunk az olvasóknak. Találkozunk legközelebb január 4-én, kedden 5 órakor a szokott helyen.

Megdöbbenve vettünk tudomást szeretett klubtársunk, Bejczy Laci bácsi haláláról. Laci bácsi nagyon színes egyéniség volt, a kedves mosolya, a lágy hangja olyan megnyugtatóan hatott embertársaira. Ő mindig mindenben bent volt, szeretett emberek közt lenni. Nemrégiben még a kiránduláson együtt énekeltünk vele, de sajnos a halál elragadta tőlünk. Most az angyalokkal dalol, odafent.

Laci bácsi, nyugodj békében!

Bazsóné Katka
klubvezető

A könnyűipar védelmében

Az Országgyűlés határozati javaslatot tárgyal a hazai textil- és ruházati, valamint a bőr- és cipőipar súlyos helyzetének enyhítése érdekében.

A Körmen-d, Vasvár térségében élők közül mindazok, akik az elmúlt hónapokban, években veszítették el munkájukat, inkább csak bosszankodhatnak e hír hallatán, mondván: túl későn.

Mégis figyelemreméltó, hogy immár a legfőbb döntéshozó helyekre is elhallatszik egy hajdan rangos és elismert iparág utolsó előtti jajkiáltása, melyben mindössze némi friss oxigént kér magának az életben maradáshoz. Hogy ne legyenek további gyárbezárások.

A javaslat beterjesztői – fideszes, MDF-es és MSZP-s képviselők – felkérlik a kormányt, hogy tekintse át a kialakult súlyos helyzetet, és annak javítására tegyen megfelelő intézkedéseket. A tervezett intézkedéscsomagban többek közt szerepelne az ágazatban az egészségügyi hozzájárulás megszüntetése és a feketekezelkedelem visszaszorítása. Új fejlesztési programok kellenének még, valamint a vállalkozók számára könnyítés a pályázati feltételekben. Fontos volna külön térségi válságkezelő program beindítása is.

A parlamenti vita során a körzeti képviselője Németh Zsolt többször is felszólalt, és módosító indítványt nyújtott be.

„Én magam ezt az előterjesztést a mostani őszi ülésszak egyik legfontosabb előterjesztésének tartom. Nem kell újságot olvasni, nem kell televíziót nézni ehhez: ki kell menni az utcára, át kell menni a szomszédhoz, hogy érezzük, ez milyen jelentős probléma. Az ország szinte valamennyi városában, településén kitapintható, hogy milyen hatása volt ezen ágazat leépülésének” – kezdte felszólalását Németh Zsolt.

A képviselő elmondta: Vas megyében a június végén közzétett statisztika szerint egyötödével több munkanélküli van, mint az egy évvel ezelőtti azonos időszakban, a női munkanélküliek száma 39 százalékkal emelkedett. Különösen súlyos a helyzet a megye déli részén. Körmen-den 82,6 százalékkal, Szentgotthárdon 38,2 százalékkal nőtt a munkanélküliség, és jelentős elbocsátásra került sor Vasváron is. Körmen-den a Styl Rt.-nél 230, a Marc Cipőgyárnál 560, az Olip Cipőgyárnál 230 főt bocsátottak el, talán két év leforgása alatt, több mint ezer főt egy kisvárosban. Szentgotthárdon is majdnem 200 főt bocsátottak el egy év alatt. Összesen 1500 főt egy ilyen kistérségben. Ezek után feltette a költői kérdést: van-e még mit menteni egyáltalán, de azonnal meg is válaszolta: igen van, de kiváló megoldásokkal, nagyon gyors lépéseket kell tenniük a felelősöknek.

Példaként említette a STYL-t, melynél még mindig 1100-an dolgoznak, s alvállalkozók révén további 4 ezren kapcsolódnak hozzá. A cég és dolgozói tavaly 1 milliárdos adót fizettek be az államkasszába, s a kifizetett nettó bérrel együtt felszámolás esetén 2 milliárdot kellene valamiképpen pótolni. Amúgy a STYL Rt. a ruhaipar utolsó olyan fellegvára Európában, mely a legnehezebb kidolgozású és legkisebb szériájú termékeket készíti.

A képviselő üdvözölte, hogy hárompárti előterjesztéssel született meg a határozati javaslat, amely több vonatkozásban intézkedésre kéri fel a kormányt, pl. a vámvizsgálatok és a kereskedők ellenőrzésének szigorítása, fejlesztési és munkahelyteremtő-programok kidolgozása vonatkozásában. Németh Zsolt módosító indítványát ezt még kiegészíti azzal, hogy a még talpon maradt, több száz alkalmazottat foglalkoztató, az államkasszába jelentős adókat befizető cégeket azzal is támogassák, hogy esélyegyenlőséget biztosítsanak nekik a közbeszerzési tendereken való elindulásban, illetve megvizsgálják, hogy a megvalósult szerződéseknél egyezik-e a kiírásban szereplő tétel a szerződésben szereplő mennyiséggel, illetve ez arányban áll-e az árral.

– aus –

Rendőri figyelmesség

Év végi bűnmegelőzési kampány a Vasvári Rendőrkapitányságon

Bűnmegelőzési kampányba kezdett a Vasvári Rendőrkapitányság az ünnepeket megelőző időszakban. Az akcióval akkor találkoztam, mikor egyik reggel rendőrségi cédulát találtam parkoló gépkocsim szélvédőjén. A Vasvári Rendőrkapitányság szórólapja figyelmes, egyben határozott is. Első pillanatban kicsit megriadtam, mert nem tudtam elképzelni, milyen szabálytalanságot követhettem el a szabályosan parkoló gépkocsimmal. Jellegetes, rossz reflex egyébként, amit át kell állítani lassan magunkban, hogy ami hivatalos okmány, attól tartunk. Hiszen átalakulóban van mind az önkormányzatiság, mind más szférák szintjén is a korábbi működési szemlélet, mely egyre inkább átvált a szolgáltatás-centrikusságra, az ügyfélbarát szemléletre, és a cikkben szereplő esetben a szolgálunk és védünk szlogen gyakorlatias megvalósítására. Az akcióról Gaál Péter Viktóriától, a Bűnügyi Osztály bűnmegelőzési eloadójától érdeklődtem részletesebben.

– A bűnmegelőzési kampány egyedi, vagy volt már rá példa a térségben?

– Már novemberben is sikeres akcióban hívtuk fel elsősorban az autósok figyelmét gépjárműveikben felejtett értékeikre a temető környékén. Az akkor szerzett pozitív tapasztalatok miatt döntöttünk úgy, hogy decembertől ismét hasonló, bűnmegelőzési akcióba kezdünk.

– Mit is jelent ez az akció, mi történik ezalatt?

– Kis figyelmeztető lapok kerülnek az autósok szélvédőire Vasváron és a Hegyháton a körzeti megbízottak és a járőrök közreműködésével. A lap egyedi szerkesztésű, figyelemfelhívó és hasz-

nos tanácsokat tartalmaz a figyelmeztetés mellett. Egyebek között ajánlja az autók lezárását minden esetben, továbbá tanácsolja minden értékes tárgy csomagtartóba zárását, vagy ha a lehetőségek engedik, azokat jó, ha az autós magával is viszi. A parkolást ebben az időszakban lehetőleg megvilágított, forgalmas helyeken ajánljuk csak.

– Milyen anyagi források álltak rendelkezésre ennek megszervezésére?

– Az akcióra külön anyagi források nem biztosítottak, de megítélésünk szerint ezzel a módszerrel is csökkenthető az ünnepek alkalmával egyre gyakoribbá váló gépkocsifeltörések száma. Egyébként az autósok figyelmeztetése mellett a boltokban is hasonló akciókkal segítjük az üzlet tulajdonosokat a bűncselekmények megelőzése céljából Vasváron és a Hegyháton. A cikk nyomdába adása előtt még a rendőrkapitányság vezetőjével, Szilvágyi Tibor kapitány úrral is váltottam szót, aki arról tájékoztatott, hogy a bűnmegelőzési akciók mellett az év vége utolsó hónapjában a kerékpárosok azok, akik a rendőri kiemelt figyelem középpontjába kerülnek. Amennyiben nincs a kerékpáron a szükséges, előírt világító felszerelés, szabálysértési eljárásban megbüntetik őket, bírságot kell fizetniük. Jogos és igazságos lépés. De ezután lehetőség van arra, hogy a szabálytalan kerékpárosok a helyszínen lámpákat kaphassanak, amit ott fel is kell szerelniük a biciklire. Ezzel küzdenének a rendőrség munkatársai az egyre gyakoribbá váló, kivilágítatlan kerékpárosokat érő balesetek ellen. Az igazságos büntetés figyelmes segítséggel párosul. Tényleg elmondható hát a szolgálat és a védelem a rend lelkiismeretes őreiről Vasváron is.

– pam –

Karácsonyi roma évváró

– segélycsomag a családoknak –

Évváró karácsonyi összejövetelre invitálta a Cigány Kisebbségi Önkormányzat a vasvári romákat. A meghívásra több mint félszázan jöttek el december 19-én vasárnap délután a művelődési házba, ahol fél háromkor Kánya

családoknak, ezzel is segítve őket.

Az elnök beszédében úgy fogalmazott, hogy a romák helyzete nem javul, sőt évről évre csak romlik. Bár az ország keleti felében ennél sokkal sanyarúbb körülmények között élnek a gádzsik, de ez ellen tenni kell. Elsősorban a kormányzatnak kellene segíteni, ám sajnos ez nem történik meg, s az Országos Cigány Önkormányzatban sem bízhatnak. Szorgalmazta az összefogást, a munkahelyteremtést és az életfeltételek, lakásvi-szonyok javítását. Egyben felhívta a megjelentek figyelmét arra, hogy saját maguk próbáljanak kitörni ebből a szorult helyzetből, becsüljék meg munkahelyüket, dolgozzanak, tanul-

László, a kisebbségi önkormányzat elnöke fogadta és köszöntötte a megjelenteket. A sajtó érdeklődése mellett zajlott eseményen az elnök beszédet tartott.

Elmondta, hogy a megyében egyedülálló a vasvári kezdeményezés, melyben a roma családoknak a kisebbségi önkormányzat éves költségvetéséből megspórolt keretből ajándécsomagot vásárolnak és adnak át a helyi

janak, figyeljenek oda gyermekeikre, mert csak így várható helyzetük javulása.

Ezt követően a családoknak élelmiszerből álló karácsonyi csomagot adott át, boldog, békés karácsonyt és boldog új évet kívánt mindenkinek.

– sok –

Óvónők szakmai tapasztalatcserén

Nemrég Vasvárról és a Hegyhát szinte minden óvodáját képviselve közel negyven fős óvónői küldöttség látogatott el az ausztriai Oberwartha szakmai tapasztalatcserére. A Vas Megyei Köznevelési Alapítvány által támogatott szakmai út tapasztalatairól Kovács Lászlóné Valival, a Vasvári Óvoda vezetőjével beszélgettem:

– Kik vettek részt ezen az úton pontosan?
– Vasvárról és az egész kistérségből hívtunk óvónőket, óvodavezetőket. Egyébként is jellemző a Hegyhátra egyfajta szakmai összetartás és szakmai munkaközösség. A hegyháti települések kollégái szívesen jönnek Vasvárra egy-egy, általában pályázati forrásból szervezett szakmai előadásra, illetve szakmai tapasztalatcserére.

– Milyen fogadtatásban részesültek Ausztriában?

– Nagyon felkészülten fogadtak bennünket. Szakmai programot állítottak össze számunkra, mely nagyon sokat adott mindannyiunknak.

– Milyen az osztrák óvodai rendszer?

– Oberwarthban 1 állami és két magánkezelésű óvoda van. Mi az állami óvodával is-

merkedtünk meg, ahol 5 csoport van. Az intézmény működtetésében bölcsődei, óvodai, sőt alsó tagozatos iskolai csoportok is működnek. Ez pedig úgy lehet, hogy Ausztriában, aki nem dolgozik, az délutánra hazaviszi gyermekét. A délelőtti több csoport egy egységbe olvad délutánra, így van alkalom egy másik korosztályt, az általános kisiskolásokat is fogadni mintegy napközis szinten.

– Milyen koncepció, nevelési elv szerint dolgoznak Ausztriában?

– A szakmai csomagban az óvodai programot is megkaptuk, ami nagyon hasonlít a vasvári óvoda programjához koncepciójában. Egyébként ők úgynevezett projekt módszerrel dolgoznak, ami azt jelenti, hogy egy programötletet kidolgoznak, és azon munkálkodnak fél évig, egy évig a gyermekekkel együtt. Egy példa: Nemrég volt egy projektjük a „Báránytól a gyapjúig” program. Ebben kezdetben odavitték a gyermekeknek az élő bárányt, majd később kirándultak a nyájához is. Sok sok látni- és tudnivaló során eljutottak oda, hogy a gyerekek maguk készítették a nemezsből sapkát, kis kiegészítőket, a projekt végén pedig divatbemutatóval zárták a bő egy évet.

Közben dokumentálták az eseményeket, és mindez egy albumba került. A helyi újság is folyamatosan tudósított az óvodai projekt eseményekről. Ugyanígy egy program keretében merített papírt is saját maguk gyártottak a gyerekek, majd az elkészült lapokra gyermekalkotások kerültek, és szintén gyönyörű albumok készültek, amit minden egyes gyermek hazavihetett.

– Adaptálhatók-e itthon az ott szerzett tapasztalatok?

– Mindenképpen. Ötletekkel gazdagodva jöttünk haza. A várakozást felülmúlta az, amit ott szakmailag kaptunk. Úgy hiszem, ennek lesz folytatása mind a szakmák, mind a városok szintjén is. Addig is gondolkodunk azon, bár nekünk is hasonló az óvodai programunk, hogy az ausztriai példa alapján, hogy tudnánk projekteket készíttetni, mely komplex tudásanyagot tartalmaz, hat az érzelmekre, az intellektusra, a tudásra és a gyermek kez ügyességét is fejleszti. Összességében is nagyon hasznos volt a szakmai út, melyet folytatnunk kell a lehetőségek adódásával a jövőben is.

– pam –

Őszi szezonzáró vacsora

A VVSE felnőtt és ifi labdarúgói, vezetői, néhány drukker az őszi szezon lezárásaként fehér asztalnál gyülekezett a Vágóhíd diszkóban december 11-én. A 17 órára meghirdetett kezdés félórát csúszott, mert többen munkahelyi elfoglaltság, utazás miatt nem jöhettek előbb. Ez is jelzi, hogy amatőr labdarúgóról van szó, akiknek bizony első a munkahelyi kötelesség, s csak utána jöhet a hobbi. Ezzel magyarázható, hogy hétközi edzésekről is néhányan kénytelenek voltak késni vagy hiányozni.

Hubay Gábor, a VVSE elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd röviden emlékeztetett a célokra, a lehetőségekre, az eredményekre és a további feladatokra hívta fel a figyelmet. A nyári erősítés szükséges volt, mert a csapat régóta áhított feljutásának kicsi lett volna az esélye. A megyei I-be kerülés több csapat vágya, a harc éles. Vasvárt, a vá-

hát az edzéseket az edzőpályán ajánlatos tartani.

Sziji László, az ifjúsági csapat edzője gratulált a felnőtt csapat meggyőző szerepléséhez. Külön örül annak, hogy nagyon jó a kapcsolat a felnőttek és az ifik között. Ő egy csapatnak érzi őket, egymást biztatják, többször együtt edzenek, játszanak. Az ifik edzője kénytelen volt radikális fiatalítást végrehajtani a keretben, mert viszonylag sok volt a túlkoros. Hat serdülőkorút

épített be a csapatba, és a csapat felállítását is megváltoztatta 4-4-2-ről 3-5-2-re. A támadóbb szellemű játékra átállás kezdetben gondokat okozott, mert a védelemből kiváltak pótlása, a középpályások kettős szerepének ellátása nem volt egyszerű. A csapat fejlődésével, szereplésével összességében elégedett.

A felnőtt csapatot vezénylő két edző (Catomió János és Horváth Levente) közül utóbbi értékelte a teljesítményt. Utalt arra, hogy az edzőváltás általában a bizonyítási vágy miatt, a motiváció erősödése révén sikereszériát hozhat. Ez nekik bejött, hét győzelem zsinórban. A csapatnak tartása lett, idegenben is győzelemre tört. A várható visszaesés, válságos időszak szerencsére rövid ideig tartott, s csak három döntetlenbe került. Egyénileg is értékelte a játékosok teljesítményét, utalt az edzések látogatottságára is. A legjobb osztályzatot Kiss Gábor érdemelte ki – igaz kevesebb mérkőzés alapján –, majd Catomió János következett. A legtöbb gólt Pál Tamás rúgta (11), őt Pónác József követi 8 góllal. Elégedett a csapatszellemmel. Ő is megköszönte az ifikkel kialakult jó kapcsolatot, és további hasznos együttműködést kért. A továbbiakban is az elvégzett munka, az edzéseken meg-

jelenés és a pillanatnyi forma, egészségi állapot, teljesítmény számít a csapat összeállításánál.

Mit tehet ehhez a tudósító? A két edző képesítése, tapasztalata, személyisége, együttműködése példamutató. Levente alias Leccs képesített sportmasszőr is. Focistáinkat szakszerűen gyúrja, szerintük szinte csodaszereket használ, jó tanácsokat ad, szükség esetén figyelmeztet, pihe-nőt ajánl. Előtte semmi sem maradhat titokban, de jó pszichológus is. Fiúk, csak így tovább! Szerényen, következetesen, szerényen, s az eredmény felemelő lesz!

Hajrá Vasvár!

UJ

***

Tabellák állása:

Felnőtt:

1. Vasvár	11	3	4	4:15	36 pont
2. Ják	9	2	4	27:21	29 pont
3. Gyöngyösfalu	8	3	4	35:17	27 pont
4. Balogunyom	8	3	4	27:20	27 pont
5. Torony	8	2	5	30:18	26 pont
6. Lukácsháza	8	1	6	34:20	25 pont

Búcsú csapata fellebbezést nyújtott be, ezért a pályán elért eredményt tüntettük fel. Számunkra kedvező döntés esetén Vasvár veretlen, és pontjainak száma hárommal nő.

Ifik:

1. Torony	14	0	1	44:15	42 pont
2. Felsőcsatár	10	4	1	44:20	34 pont
3. Vasvár	10	2	3	66:24	32 pont
4. Szentpéterfa	10	2	3	49:28	32 pont

Egyéb híreink

Megkezdődött a teremfociidény. Csapataink az eddigi tornákon jól szerepeltek. Az ifik december 4-én az elsővel azonos pontszámmal rosszabb gólarány miatt a harmadik helyre szorultak a hagyományos körmendi emléktornán (kapusuk végig mezőnyjátékos volt). A felnőttek e napon Gelsén szerepeltek nagyon rangos tornán, ahol második helyezést értek el. A legjobb mezőnyjátékos címet Döbör Zsolt érdemelte ki. December 11-én Körmenten a felnőttek ismét második helyen végeztek. Itt Kránitz Szabolcs lett a mezőny legjobbja. Mindkét tornán Gyöngyösi Gergő védte a felnőttek kapuját, kiemelkedően. Gratulálunk csapatainknak, és további jó hírverést kívánunk!

A VVSE sportbálja január 29-én lesz a Művelődési Házban. A várható nagy érdeklődésre tekintettel a jegyek igénylését időben el kell kezdeni.

December 29–30-án 16 csapat részvételével a tavalyihoz hasonló lebonyolítási szisztémával Szilveszter Kupa lesz a vasvári tornacsarnokban. Rendező: Hubay Balázs. A részleteket plakátokon olvashatják.

rosi csapatot megverni különös élvezet ellenfeleinknek. Az őszi szezonban azonban öröm volt vasváriknak lenni! Az öltöző átépítése, bővítése miatt a megyei vezetéssel egyeztetve kértük a pályaválasztói jog felcserélését. Így az utolsó 10 meccsünket idegenben játszottuk. A kényszerű széria meglepően jól sikerült, veretlen maradt csapatunk. Hubay Gábor gratulált mindkét csapatnak és edzőiknek az eredményességhez, a jó harci szellemhez, a két csapat közötti segítő kapcsolathoz, és további kitartó munkát kért a kitűzött cél eléréséhez.

Az elnök úr kitért az öltöző felújítására is. Megköszönte az önkormányzat segítségét, a pályázat lebonyolítását. Az eddig beépített anyagokat, munkálatokat mind kifizették, az elvégzett munka minőségi. A burkolás, festés, szerelvényezés van még hátra. Több vállalkozó tett ígéretet, felajánlást a hátralévő teendők elvégzésére. Remélhetőleg legkésőbb január végére már használható állapotba kerül a központi fűtéssel is felszerelt épület.

Elnök úr kitért a pálya állapotára is. A műtrágyázás, egyéb kezelések és a kímélés hatására az új pálya minősége, állaga jelentősen javult, öröm lesz rajta jövőre játszani az ellenfeleknek is. A pályát kímélni kell a felesleges igénybevételtől, te-

Nyugdíjas lettem

Visszatekintő beszélgetés Jesztl Alajossal

Nyugdíjba ment a tsz-elnök! – szólítottak meg többen is Vasváron. Így hát felkekedtem, hogy a 71 évesen nyugdíjba vonuló téeszelnökkel, Jesztl Alajossal találkozzam, s vele elbeszélgessek az elmúlt évtizedekről. Két délelőttöt is átbeszélgettünk. Odakinn csendes decemberi nap volt, a lakásban pedig feleségével mindkétszer kedvesen fogadtak.

Amúgy ismerkedésként – mint a művészet rajongója – egy Csonka Ernő akvarellben, és egy Mészáros József olajfestményben is gyönyörködhettem náluk.

Ez olyan – mutat Mészáros József alkotására az immár nyugdíjas Jesztl Alajos –, mint a gyermekkor szülőfalujának, Molnárinak Hídvégre vezető útját látnám. S együtt gyönyörködünk a téli fasorban. Emlékező, összegző beszélgetésünket is ezzel indítom.

– Milyen emlékei maradtak a gyermekorból?

– Molnáriban születtem, négy gyermekes családban nőttem fel, apám földműves volt. A háború mindent kettészakított, s mint afféle gyerek, a bombázóktól nagyon féltem. Egy emléket is őrzök abból az időből. A szüleim nagynénémhez Rábahídvégre többször is elküldtek. Egy alkalommal, amikor épp jöttek az amerikai bombázók, délután indultam Molnáriból Hídvégre. Amikor a liberátorok délről jöttek, akkor az út melletti szederfák északi oldalához bújtam, így remélve védelmet. Amikor pedig ledobták terhüket, s elmentek, a fák törzsének déli oldalához lapultam. Nagyon féltem. De csak vége lett a háborúnak is.

Az elemi iskolát Püspökmolnáriban végeztem. Mivel elődeim közül többen gimnáziumba mentek, én is úgy éreztem, tovább kell tanulni. Vasváron a polgáriban folytattam. Gyalog minden nap megtettük az utat a polgáriba, 11-en jártunk ide Vasvárra. Soha egy napot nem hiányoztam. A polgáriban kezdtük, de végül nyolc általánost végeztünk, mert időközben átalakult az iskola. Az a kor – már ami a folytonos átalakulást illeti – kicsit hasonlós volt a maihoz. Sokszor mondom viccesen, hogy cserkészekként kezdtünk, s úttörőként végeztünk.

– De miként lett mezőgazdász?

– Ez egy újabb intézményátalakuláshoz köthető. A szüleim látták, hogy a 7 holdas gazdaság a 4 gyereket aligha fogja eltartani. Ezért a továbbtanulásom mellett döntöttek. Kőszegre kerültem, a mezőgazdasági gimnáziumba. Középiskolai tanulmányaink közepén sem jártunk, amikor közölték velünk, hogy mezőgazdasági technikummá alakult át a gimnázium, a 4 év tanulmányi időből pedig 3 lett, mivel a mezőgazdaságnak friss, fiatal munka-

erőre volt szüksége. Amikor végeztem, azokat, akik nem tanultak tovább, ez volt a többség, minket mindjárt a mélyvízbe dobtak. Sopronba, Töltéstavára kerültem. Ez igen kritikus időszak volt. Ott éltem át a beszolgáltatási időszakot is. Nagyon rossz volt az ellátásunk, s mivel szüleimtől távol laktam, csak rit-

kán tudtam hazajönni. Ha hétvégén nem tudunk hazajönni, akkor vasárnap még az élelmezésünket sem tudták megoldani. Hogy érezzük a kor légkörét, mondom el, hogy a gépállomásokat akkor a falura telepített ipar bástyájának tekintették. Igyekeztem a szülői házhoz minél közelebb kerülni, végül Győr-Sopron megyéből Nemeskoltára kerültem, az ottani gépállomásra, ahol igen jó helyem lett. A Németh Mária énekesnő kastélyában volt a központ. Közben megalakultak a téeszkek. A gépállomások talaj-előkészítést vállaltak, mert a téeszkek nagyon gyengék voltak, s a szükséges munkát nem tudták elvégezni.

– Arról a korról, a katonaságról legendákat mesélnek. Ön miként élte át?

– Zalaegerszegen '53-tól '55-ig voltam katonára. Milyen volt? A mai fiatalok azt egyszerűen nem élnék túl. Ehhez az időszakhoz fűződik egy érdekes történet. A seregben egyszer hivatnak, hogy kaptam négyezer egypárszáz forintot. Ez akkoriban óriási pénznek számított. Szinte felelősségre vontak, miért és honnan kaptam ennyi pénzt. Hát, a nemeskoltai gépállomástól kaptam prémiumot. Ezt azonnal hazaküldtem a szüleimnek. S amikor leszereltem, kérdeztem édesanyámat, mire tudták fordítani azt a pénzt. Édesanyám elérzékenyülve mondta, tudod fiam, az adóval voltunk elmaradásban, azt fizettük ki belőle.

– S jött ötvenhat.

– Igen. Ezt Nemeskoltán éltem át, ahova visszamentem leszerelésem után. Az emberek vitatkoztak, sok fiatal volt ott akkoriban. S jöttek a menekültek. Engem is hívott egyik barátom, aki pesten műegyetemista volt, s nyugat-

ra tartott. Ám anyám azt mondta, fiam, mit keresnél te ott abban az idegen világban? S itt hon maradtam. S e korról, még egy jellemző történetet hadd meséljek el. Nem volt akkoriban jó világ. Az emberek keservesen éltek. De én már akkoriban kereső lévén, tudtam segíteni szüleimnek, akik szintén nem dűskáltak a jólétben. Anyám nem jött be Vasvárra a szerdai piacnapon, mert nem volt miből vásárolnia. Amikor hazavittem az első keresetemet, onnantól be-bejárt Vasvárra. Apámnak az első ilyen kis pénzből egy kék színű új kötetnytt vett, amiben édesapám azután büszkén mehetett végig a falun. Addig ugyanis foltos kötetnyben kellett járnia. Tehát az akkori időszak cseppet sem volt rózsás. Ötvenhatban szétmentek a téeszkek. Majd nagy lett a munkanélküliség, én is B-listára kerültem. Végkielégítést-szerű elbocsátó összeget kaptam, s otthon dekkoltam fél évig.

A forradalom után új kormány alakult, s elkezdődött az ismételt téeszszervezés, megint indultak a gépállomások. Én a sorkifaludi térségben lettem falugazdász, a gépállomásoktól kaptuk a feladatot. Amikor több TSZ is létrejött, a Vasvári Járási Tanács mezőgazdasági osztályára kerültem, 1965. január 1-jén, onnan meg a pártbizottságra munkatársnak, ahonnan a szövetkezetekkel és a pártszervezetekkel tartottam a kapcsolatot.

– Akkor volt kellő betekintése a kollektivizálásba. Miként élte azt meg a magyar falu?

– Ez az újabb téeszszervezés 1959–60-ra tehető. Ahol megalakult, rossz közérzettel jött létre a tsz. Sok vita volt, éjszakába nyúló hezitálásokkal. Ennek alapja többek között, hogy a külterületen lévő földeket be kellett vinni a közösbe, de a belterületi földek a viták forrásai lettek. Miért az maradt meg, miért ott, a tiéd jobb föld, az enyém rosszabb – vitatkoztak az emberek. Ráadásul itt a Hegyháton rossz minőségűek a földek. A termelőeszköz-fölösleget is be kellett vinni a közösbe, meg az állatállomány egy részét is.

– Ezt a termelőeszköz-felesleget olyan szépen mondta...

– ... igen, mert bizony óriási viták voltak. Ha a másiké megmaradhatott a belterületben, akkor az ő földje miért nem?

– Mikor lett ebből valami normális fejlődés?

– Amikor a hatvanas évek végén elkezdődött a mezőgazdaság gépesítése. Akkor. Gépesítés, új erőgépek térhódítása lendített ezen a sanyarú helyzeten. Érezhető volt a fejlődés. Én 1967-ben Rábahídvégre kerültem, s ott lettem főagronómus. Akkoriban már felsőfokú mezőgazdasági technikumba jártam. A hatvanas évek végére nagyüzemmé alakult az a termelőszövetkezet. Akkoriban azért már tették az emberek a dolgukat, addig csak noszoga-

tással. Amikor megjelent a négykerék meghajtású traktor, a Dutra, a D 4-K, megugrott a teljesítmény is. Valamivel később indult a háztáji gazdálkodás is, ami sokat segített mindenkinek. Ez volt a magyar találmány.

– *Sokan azt mondják, akkor tanult meg igazán lopni a magyar ember.*

– Ez nem ilyen egyszerű kérdés. Inkább arról van szó, hogy közösen segítettünk egymáson. No nem a lopásban. A háztáji gazdálkodással olyan ösztönzést sikerült így találni, ami mindenkin segített. A téeszek ugyanis nem tudtak jól és rendszeresen fizetni, a háztájiban előállított állatállomány és a tej, viszont rendszeres jövedelemhez juttatta a tsz-tagokat. Ez ösztönözte az embereket. Eleinte csak egy tehenet tathatott és egy növendéket, amiből azután 2–3 lett. A takarmányellátásába a téesz is besegített, mert láttuk, hogy ennek van értelme. Mi lekaszáltuk a fűvet, de a szénát már a családtagoknak kellett megszárogatni, forgatni. Azt szoktam mondani, hogy azon a területen, ahonnan a háztájiba került a széna, ott mindig több és jobb szénát adott a rét. Ez a magyar paraszt túlélési technikájába tartozó fűfűg segített ezer éven át. Hát miért éppen abban az időben hagyta volna cserben józan esze? Más takarmánnyal is segítettük a háztáji gazdaságokat. A tsz-tag kapott 1 hektár után 25 mázsa morzsolt kukoricát. A földet a téesz művelte meg. A falu elkezdett gyarapodni, mert az akkori piaci viszonyok közepette mindent el lehetett adni. Az orosz piac elvitte a krumplit, az almát, még a hullottat is, az olasz meg a vágómarhát, sertést, szárnyas állatot. Ma pedig egyfajta túltermelés is van a piacon, de ne ugorjunk ekkorát az időben!

– *Igen, de ez az időszak a városba áramlás időszaka is. Azt a vérvesztést a magyar falu soha többé nem heverte ki, mondják a politológusok. Hisz akik elmentek faluról, flaszterlakók lettek, s már soha többet nem jöttek vissza, nem érezték magukénak sem szülőfalujukat, sem a magyar földet. Nem is szólva azok gyermekeiről, meg a harmadik, negyedik generációról.*

– Így igaz. Mivel a város iparosodott, felzippantotta a fiatalokat. De úgy hiszem, hogy a gyarapodás időszaka is volt az. Közelről szemlélve, csak azt mondhatom, hallatlan lendületbe jött a magyar falu.

– *Őn Vasváron egészen december 1-jéig töltötte be a termelőszövetkezet elnöki tisztét. Mikor került ide, s miért e rendkívüli ragaszkodás ehhez e szövetkezethez?*

– 1977-ben kerültem a vasvári termelőszövetkezet élére, egy sajnálatos tragikus balesetet követően. Pontosan 1977. október 27-től egészen 2004. november 30-ig vezettem.

– *Ha ezt az időszakot számokba kellene sűríteni, hogyan jellemezné ezt a közel harminc évet?*

Amikor Rábahídvégre mentem, akkor 70 vagon gabona termett, 10 év elteltével pedig 170 vagon, ami azt jelenti, a termésátlagot 20-ról 40 mázsára javítottuk. Itt, Vasváron meg a 2

ezer literes tejtermelésből pedig 4 ezer literet csináltunk. Hogy a mezőgazdaságban ne legyünk kiszolgáltatva annyira az időjárás szélsővének, ezért a többlábon állásra rendezkedtünk be. Tejtermeléssel, szárnyas baromfi előállításával, erdőgazdálkodással, fafeldolgozással, kiegészítő tevékenységgel foglalkoztunk, Alsóújlakon kondenzátor üzemet létesítettünk, kavicsbányát nyitottunk, erdőtelepítésbe kezdtünk. Az emberek már rendszeres jövedelmet kaptak a téeszben, nyugdíjképesé, biztosítási képesé váltunk. 1977-ben 150 embernek biztosítottunk megélhetést, 1989-ben 170-nek, az átalakulást követően azonban 2004-re 90-en maradtunk.

– *Hogy fejlődjenek, a rendszerváltás előtt gondolom ehhez hitelt is fel kellett venniük?*

– Ez összetett probléma. Hisz állami támogatás nélkül senki sem tudott létezni. De volt bővített újratermelés, amit a kor megkívánt. Sajnos az ipar sok embert beszippantott. Mivel kedvezőtlen adottságú volt a vasvári téesz, állami támogatást kaptunk. Így tudtunk fejlődni. Ne feledjük, azon a piacon mindent értékesíteni lehetett. Magyarországon mindkét piacra termelhettünk. Volt keleti, de volt nyugati piac is. Akkor az olasz kereskedő idejött a magyar vágóállattért, ma pedig nem jön, sőt. Már vágóállat is alig van...

– *S jött a rendszerváltás. A hogyan tovább kérdése, a vívódás időszaka, a piaci viszonyokhoz való nem könnyű alkalmazkodás. A vasvári téesz mégsem robban szét, nem ment csődbe.*

– A rendszerváltás utáni állapot nagy kihívást jelentett. De maradván a kérdésnél, valóban nem robbant szét a Vasvári Termelő Szövetkezet, de mondhatom, nagyon nehéz volt az elmúlt 15 év. Az Antall-kormány idején szinte még változatlan feltételek mellett lehetett a mezőgazdasági nagyüzemeket működtetni. A Horn-kormány idején tán még valamit javult is a feltételrendszer, ám az előző kormányciklusban erősen romlottak a feltételek. Ebben a kiélezett piaci helyzetben, külső-belső prés alatt is pozitív volt a mérlegünk.

– *Ez pestiesen szólva nem semmi. Gondolom nem kis munkával sikerült ezt elérni, a téesz egyben tartani. Itt nem akartak az emberek magángazdálkodásba kezdeni?*

– Nem. Bár akkoriban minden híradás arról szólt, hogy a magyar falu visszatalál önmagához, nem így lett. Az emberek nem látták át azt a szövevényes időszakot, megjegyzem sokszor még az abban ténykedők sem. S hiába mondtuk, próbálják meg, nem lettek vállalkozók. A megszokott, kiszámítható létet nem akarták a beláthatatlan, bizonytalan magánosításra felcserélni. Azért az átalakulás sok vérvesztésbe került. Alsóújlakon a kondenzátorüzemben 50–70 ember dolgozott, az megszűnt. A fafeldolgozóval együtt '89-ben 127-en vártuk az átalakulást. A kárpótlási törvény alapján a szövetkezet használatában lévő összes földet, erdőt, szántót, legelőt, aranykoro-

nában jelzett területeket mind ki kellett jelölni kárpótlási licitre, s ki kellett jelölni a tagok által alakuláskor bevitt, nálunk 15 ezer aranykorona értéken jegyzett földet is, amit a tagok kaptak meg. Ez 13 és fél aranykorona értéken számolva 1111 hektárt jelentett, a többi viszont licitre került. Mivel az erdő is elment, így még annyi fánk sem maradt, hogy a karámoknál a szükséges pótlást ne úgy kelljen megvennünk. Ezt nagyon sajnáltam, mert itt a Hegyháton 400 hektár erdőt telepítettünk.

– *Akkor mit lehetett megtartani, hogyan lehetett egyben tartani a földet?*

– A tagok által kivitt 15 ezer aranykoronányi földre azonnal haszonbérleti díjat ajánlottunk. Mi aranykoronánként 15 kilogramm búzát ajánlottunk fel bérletként, míg mások csak nyolcat. De mindjárt azok felé is ajánlattal éltünk, akik földet, szántót, rétet vettek. Így a 2200 hektár szántóterületből 1992-től olyan 1600–1700 hektárt tudtunk megtartani a saját gazdaságunk működtetéséhez. Gyepet, legelőt, rétet viszonylag többet meg tudtunk tartani, amit nagyüzemi módon lehetett hasznosítani, ez 500 hektár. Erdőből mint már mondtam semmit, holott 400 hektárt mi telepítettünk. Ezt nagyon sajnálom. A szabadtartásos állattenyésztési épületeknél, istállóknál gyakorlatilag a kifutókat, a karámokat, etető utakat mind fából építettük, faszerkezetesek az épületeink is. Még annyi erdőnk sincsen, hogy a pótlást biztosítani tudjuk, azt úgy kell megvenni.

– *Amikor 60 éves lett, nem ment nyugdíjba. Miért?*

– Bent voltunk az átalakulás kellős közepén. Engem '89-ben is az érdekelt, adottak lesznek-e a gazdálkodás feltételei, hová fejlődik a magyar mezőgazdaság, kinövi-e magát a szövetkezeti forma? Mindezt szakmai kihívásnak tekintettem.

– *És bevállalta.*

– Bevállaltam '89-ben. Amikor érzékelték a tagok, a dolgozók, hogy a magánosításban részt vehetnének, akkor ezt nem vállalták. Miért nem? Mert a bevált munkahelyet a bizonytalanságnak nem adták fel. Ugyanis akkoriban már fizetések voltak, év végén meg prémium, jutalom. Ezt nem akarták feladni. És kaptam sok biztatást is, hogy vállaljam el ezt az átalakulási időszakot. Hát bevállaltam, s indultam az elnökválasztáson. Majd a következő elnökválasztáson is, 1992-ben, amikor már addig szokatlan módon kettős jelölés volt, s engem választottak elnöknek újabb négy évre. Majd az átalakulás kellős közepén ismét felkérték négy év múlva, s ez összesen háromszor ismétlődött meg. Ez a harmadik ciklus most ért véget. Ismét kapacitáltak, induljak. Nos, azt kell mondanom, még mindig átalakulóban van a szövetkezeti nagyüzemi mezőgazdaságnak az egész ténykedése, lehetősége. Még mindig nem látom olyan stabilnak a gazdálkodás feltételeit, a piaci helyzetet, amilyennek szeretném a magyar mezőgazdaság helyét látni. Bár már teljes jogú uniós tagok is lettünk májusban.

– Többet várt az uniós tagságtól?

– Igen, többet. De úgy tűnik, a magyar mezőgazdaságot nagyon nehéz pályára állították. Valami olyan versengésre készítették, benne a szövetkezeti gazdálkodást is – sportnyelven fogalmazva –, mintha a nyolcszázás síkfutásban az egyik versenyző szöges cipőben indulhatna, a másik meg mezítláb, tüskékkel a talpában. Mondanom sem kell, mi magyarok, benne a szövetkezetiek, melyik versenyző fél vagyunk. S ekkor úgy döntöttem, nem indulok, nem jelöltem magamat most 2004-ben az elnöki posztra. Olyanokat jelöljenek, olyanok induljanak az elnöki tisztségért, akik már gyakorolták a szövetkezetben a vezetés tudományát, fiatalok, tetterősek. Mert ez a legújabb kori időszak már különbözik – épp az uniós tagság miatt – minden eddigitől, így az elmúlt 12–15 évtől is. Most már valóban jönnie kell a fiataloknak, akik egyébként évek óta velünk dolgoznak. Így került az elnöki posztra Kárpáti Zoltán, növénytermesztési ágazat vezető. Vigyázó szememet bár a téeszre függesztem, s tagja maradtam a felügyelő bizottságnak is, de én már nem avatkozom be az ott folyó munkába.

– Amikor reggel fölkel, akkor óhatatlanul nem a téesziroda felé veszi útját?

– Azt mondtam a nejemnek vasárnap délután, amikor olvastam a napi sajtót, hogy most az agyammal nem kell már azon gondolkodni, hogy hétfőn reggel mivel is kezdem, hol folytatom.

– A család miként viszonyul ehhez a mostani állapothoz – viccesen fogalmazva –, több évtizedes erdő, mező és téeszkerülés után beállt csendhez, nyugdíjas léthez?

– Most már azt mondták, papa, elég. Még a nejem is. Aki pedig soha nem kérte számon, mikor meddig és hol voltam, annyira segítő társam volt. A fiam nagyon nem szólt bele, rám bízta a döntést, de a lányom azt mondta, hogy apu, 71 éves vagy, most már, tessék befejezni! S befejeztem. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy könnyű döntés volt.

* * *

Nagy csend telepszik közénk. Jesztl Alajos gondolataiba mélyed, tán leperegnek előtte a gyermekkor évei éppúgy, mint a vívódó évtizedek, majd a rendszerváltás utáni ismételt kihívás korszaka. Majd egy pajkos, rá jellemző mosollyal jót kortyol a maradék kávéból, s még megmutatja a tisztségviselő választási közgyűlés forgatókönyvét, amit emlékként őriz. S megosztja velem a búcsúztatásán elmondott beszéd szöveget is, melyet Varga András mon-

dott, s amelyben ilyenek olvashatók: „Ahhoz, hogy a szövetkezet meg tudta őrizni a termelő alapot és a teljes foglalkoztatottságot, vitathatatlanul hozzájárult az életünket irányító és most leköszönő Jesztl Alajos elnök úr elhivatottsága, szakmai megszállottsága.”

„Szakmai tudásával, hosszú évek tapasztalatával, emberismeretével kivívta a szakvezetők tiszteletét.”

„Ha kellett tanácsot adott, ha kellett utasított. Tudott szelíden elbeszélgetni – munkáról, családról, magánéletéről –, de tudott hangsúlyosan, tiszteletet parancsolóan kiabálni is, ha úgy látta, hogy ez vezet eredményre. Véleményének erőlyes kinyilvánítása után azonban soha nem tartott haragot senkivel.”

„Szakmai hozzáértésének, vezetői képességének és emberi kapcsolatainak elismerését fejezi ki az a tény, hogy a szövetkezet tagsága az elmúlt 27 évben mindaddig neki szavazott bizalmat, amíg ő maga nem nyilvánította ki, hogy korára való tekintettel újabb 4 évre már nem vállalja a szövetkezet vezetését.”

A tagság valamennyi dolgozója nevében mindent köszönünk, és a nyugdíjas évek eltöltéséhez jó erőt, egészséget kívánunk!

– bodorkós –

Kitüntetett véradó

Németh Sándorral egy jeges, síkos decemberi pénteken beszélgettünk arról, amiként is kezdődött a véradó pályafutás. Mert Sanyi bácsi esetében nyugodtan beszélhetünk pályafutásról, elhivatottságról, segítő szolidaritásról. Mikor és hogyan kezdődött? 1965-ben, amikor 18 éves lettem – eleveníti fel a történetet Németh Sándor. Az édesapám sokat betegeskedett, így hát Farkas Imre doktor úr jól ismert. Ő szólt, hogy ha gondolom, elmehetek vért adni. S itt Vasváron 1965 augusztusában adtam először vért. Azóta pedig 113-szor. Mire az újság megjelenik, remélem túl leszek december 20-án a 114. véradáson is.

Közben Sanyi bácsival felelevenítjük élete állomásait is. Akiről kiderül, hűséges, amolyan kiveszőben lévő típus. A MÁV-nál kezdett, és onnan is ment nyugdíjba, 39 év és 53 nap szolgálatot követően, 2002-ben. Mindig Vasváron adott vért, s ezt igen fontosnak tartja. Mert ez is a kötődés egyik módja. A katonaságnál is adott vért, Győrben és Kisbén, ahol szolgált.

Amikor a hatvanas évek véradásáról beszélgettünk, megtudom, hogy akkoriban alkalmanként 100–150-en 180-an adtak vért, szinte versengtek az emberek. Ez ma már nincsen így.

Mindenki rohan, rengeteg gonddal terhelt. Ma jó, ha negyvenen vagyunk egy-egy véradáson.

Évente háromszor adok vért, mert így érzem jól magam. Szinte már várom az újabb

véradási lehetőséget. A szervezetemnek ez nagyon jó – avat be a véradás rejtelmeibe, majd így folytatja: – Ilyenkor 4 és fél deciliter adok, a vizsgálatra szánt mennyiséggel együtt ez 5–6 ampullányi vérmennyiség.

Amikor a soron következő, december 20-i véradásról faggatom, Sanyi bácsi egy praktikus kéréssel is előáll: Jó lenne, ha nem délután 5-ig, hanem 6-ig lehetne vért adni. Sokan ugyanis azért nem tudnak elmenni a véradásra, mert délután 5-re (eddig tart a véradás) még nem érnek haza a munkából.

Miért ad vért? – kérdezem a beszélgetés végén. Mire ő igen egyszerűen így válaszol. Azért adok vért, hogy segítsék embertársaimon. Hisz bármikor szükségünk lehet a vére. A szolidaritás, a segítségadás nagyon fontos. S hogy segíthetek másokon, ez jó érzéssel tölt el. Sanyi bácsitól azt is megtudom, hogy ha tehetik, a fiai is adnak vért. Így hát némileg folytatódik a hagyomány. Nyugdíjasként pedig 65 éves koráig szeretne vért adni. Mert orvosilag addig adhat egy férfi – avat be Sanyi bácsi a véradás újabb rejtelmébe.

Majd megmutatja a sok-sok véradó elismerést, kitüntetést. Közülük a legbüszkébb arra, amit legutóbb kapott. Németh Sándor több évtizedes véradó tevékenységéért november 26-án Budapesten dr. Rácz Jenő egészségügyi minisztertől dicsérő oklevelet vehetett át.

Gratulálunk!

Szilveszteri tűzijáték

A hagyományoknak megfelelően Vasvár Város Önkormányzata idén is várja a város Polgárait december 31-én éjféltkor az óév búcsúztatóra, Vasvár Főterére, ahol 0 óra 15 perckor kezdődik a szilveszteri tűzijáték.

Népdalos találkozó

November 26-án és 27-én a Művelődési Ház és a Vass Lajos Országos Népzenei Szövetség támogatásával rendezték meg a VII. Országos Népdalos Találkozót. A kétnapos rendezvényen az ország legjobb dalosai az óvodástól az idős korosztályig mintegy háromszázan versengtek. Vas megyéből, a régióból valamint Tokajról, Szegedről, Hódmezővásárhelyről érkeztek résztvevők. Mindhárom helyi csoportunk – Kalinkó, Fülemüle, Őszi-rózsa Népdalkör – kiválóan szerepelt, különdíjban részesült.

A résztvevők már a verseny előtt belakták a művelődési házat, melegítettek, énekeltek, skáláztak, miként tették azt a szünetekben is. Lelkesen gyakoroltak az öltözőkben, az előtérben. Ebben a felfokozott izgalomban mutatták be produkcióikat, s nagy odafigyeléssel, szinte áhítattal hallgatták a fellépő társaikat is, miközben felkészítőik aggódtak tanítványaiért, nehogy elhibázzák a dalok szövegét. Többen izgalomtól elcsukló hangon adták elő a népdalt, amit annyszor gyakoroltak.

Amíg a zsűri tanácskozott, a versenyzők igazi fesztiválhangulatban néptáncot tanultak a nagyteremben. Közben népdalos barátságok szövődtek. A 300 versenyző – miként azt elmondták – kiválóan érezte magát itt Vasváron, s vélhetően messze vitték vendégszerető városunk jó hírét.

A zsűri döntése alapján 16-an részesültek tárgyjutalomban, ám valamennyi versenyző megérdemelte volna, hogy ajándékot kapjon.

A fantasztikus két napnak köszönhetően, s gyönyörködve a produkciókban, csak bízhatunk abban, hogy ezek a gyerekek minél több versenyen és fellépésen vesznek részt, s az általuk interpretált énekeket egyre többen megismerik, s maguk is népdaléneklőkké válnak. Látható, az ő kezükben van a népzene sorsa. Bízunk benne, hogy továbbadják ezeket a szép hagyományokat.

A verseny végeredménye:

Egyéniben a 6–10 éves korcsoportban 1. helyezett lett a Mindszenti Csányi Petra – Kiss Tímea duó.

Csoportos 1. helyezést ért el a büki Keltike kör, a 11–14 éves korcsoportban 1. helyen végzett a szemeyei Frigy Nikolett, a 2. helyet a vasvári Gergye Eszter szerezte meg. A 11–14 éves korcsoportban a gyenesdiási Csillagvirág Éneklőcsoport végzett az első helyen, a vasvári-büki egyesített kiskör, a Vasi Virágok pedig a második díjat vehették át. A 15–18 éves korcsoportban budapesti siker született Kürti László jóvoltából, a felnőttéknél egyéniben a csereszegtomaji Börcziné Németh Mária, csoportban a vasvári Kalinkó Népdalkör csak egy hajszállal maradt le az elsősegről a hévízi Tiszta Forrás Dalkörtől.

S ha már a versenyzőkről szoltunk, említjük meg a kiváló vasi felkészítőket, Pintér Anikót, Tanai Erzsébetet, Varga Diánát is. Gratulálunk a tanítványokhoz és az elért sikerekhez!

Kéri Henrietta

Szilveszter Kupa

Idén december 29–30-án a Kardos László Általános Iskola sportszarnokában immár ötödik alkalommal kerül lebonyolításra a nemzetközi labdarúgó torna, amelyet az előző évek hagyományaihoz híven a VVSE Labdarúgó Szakosztálya szervez. A nagy közönségsikerre számot tartó sporteseményt különböző bemutatók színesítik. (Lurkó mérkőzések, táncbemutatók, női kézilabda és labdarúgó mérkőzés.)

VÁGÓHÍD Disco Club

év végi programajánlata

December 25.

**Karácsonyi Hóparty
meglepetésekkel**

December 31.

Szilveszteri XXL Party

a mai kor slágereivel és
mulatók egyvelegekkel.

Várunk mindenkit!

Jegyek elővételben asztalfoglalással,
vacsorával 2500 Ft/fő
A helyszínen asztalfoglalás és vacsora
nélkül 1000 Ft/fő

Bővebb információt kaphatnak
a 70/941-9962-es vagy a 30/277-5901-es
telefonszámokon december 28-ig

*Vasváron
és a térségben élő
valamennyi kedves
vásárlójának és
a város polgárainak
boldog karácsonyt
és sikerekben gazdag
új esztendőt kíván
a Vasvár és Vidéke
ÁFÉSZ*

*A
VVSE
Természetjáró
Szakosztálya
valamennyi vasvári
polgárnak, a túsák
lelkes résztvevőinek
áldott karácsonyt,
boldog új évet kíván!*

Önkormányzati ülés

Költségvetési koncepció megszorításokkal, emelkedő szolgáltatási árak

A képviselő-testület december 16-án megtartott ülésén nyolc fő napirendet és 12 folyó üggyel kapcsolatos kérdéskört tárgyal meg.

Népszavazás

Németh Zsolt polgármester kitért a december 5-én megtartott népszavazás végeredményére is, s hosszasán taglalta, milyen következményekkel is jár a határainkon túl élő magyarokra nézve. Ez szégyenletes, mert 2004-ben Magyarországon azért mentek el emberek szavazni, hogy nemmel voksoljanak. Itt Vasváron 54% igennel, míg 46% nemmel voksolt. A kormány pedig olyan hazug kampányt folytatott e témában, milyenre még nem volt példa az elmúlt években. De nem menti a szavazókat sem ez a tény, hisz a szavazófülkékben senki nem fogta a polgárok kezét. A történetek alól nincsen felmentés.

Zágorhidi Czigány Csaba tanácsnok felhívásában kijelentette: „Ne mi szégyelljük magunkat a történetekért, szégyellje magát a Gyurcsány!”

Hulladékszállítási díj

A testület a hulladékszállítási díj emelésének ügyét nem hatodik, hanem első napirendi pontként tárgyalta, a Zaladepó Kft. megjelent képviselőjének kérésére. A díjemelés mértéke 6,3%, mely megegyezik az inflációval. Az önkormányzat 2005-ben is jelentős összeggel támogatja a lakossági hulladék szállítását. Ennek mértéke üritésenként 22 forint. A szilárd hulladék elszállítását heti egy alkalommal biztosítani kell Nagymáxfán és Kismáxfán is.

Németh Zsolt polgármester kifejtette, hogy a cég jól végzi feladatát, s gyorsan reagál a lakossági panaszokra is. Egyben kérte, hogy a hulladékszállító edények (kukák) ürités után télen is oda kerüljenek vissza, ahova a lakosság kitette. Ellenkező esetben ez a hőeltakarítást nagyban nehezíti.

Víz- és csatornadíjak 2005-re

A Vasivíz Rt. által meghatározott víz- és csatornadíjak így alakulnak 2005-ben.

Vízdíj

Vízmérő átmérője (mm)	Nettó alapdíj (Ft/hó)	Index
13–20	190	105,6%
25–30	780	105,4%
40–50	3.400	100,0%
80	7.800	100,0%
100	10.000	100,0%
150	12.900	100,0%
200	15.500	100,0%

Vízmérő nélküli fogy.hely	140	103,0%
Fogyasztásarányos vízdíj		
	Ft/m ³	Index
lakosság	160	109,5%
közület	185	109,5%

Csatornadíjak

Lakossági díj	185 Ft/m ³
Közületi díj	212 Ft/m ³

A csatornadíj magában foglalja a vízterhelési díjat is.

Folyékony hulladék szállítás

Vasváron az előző évhez képest jelentősen megnőtt az elszállításra kerülő folyékony hulladék mennyisége. Novemberig 5766 köbméter folyékony hulladékot szállított a vállalkozó, ebből 2743 köbméter volt a lakossági szennyvíz. A befogadó Vasivíz Rt. a szennyvízbefogadás díját 483 forintra emelte, a vállalkozó jelezte, hogy a szállítási díjat 10%-kal emelni kívánja, tekintettel az emelkedő üzemanyag árakra. A testület az emelés mértékét 7,8%-ban hagyta jóvá. A jelenlegi közszolgáltatást az állam köbméterenként 105 forinttal támogatja, az önkormányzati támogatás 97 forint köbméterenként, így a lakosságot 801 forint terheli. A képviselő-testület úgy határozott, hogy az önkormányzat a díjhoz bruttó 104 forint támogatást ad köbméterenként (ez 6,8%-os emelést jelent a tavalyi 97 forinttal szemben), ami mintegy 280–300 ezer forint önkormányzati támogatást jelent. Az állami támogatás mértéke nem emelkedik.

Így a lakosság által fizetendő díj mértéke 864 forint lesz köbméterenként, ez 7,8%-os díjemelkedésnek felel meg.

Költségvetési koncepció megszorításokkal

Németh Zsolt a költségvetési koncepció tárgyalását azzal a tájékoztatóval kezdte, hogy a Parlament a 2005. évi költségvetési törvényt még nem fogadta el, ám a kormányzat célja világos. Csökkenteni a közszférában dolgozók számát. Mi sem ússzuk meg sajnos a közszférában a létszámcsoökkentést. A 2004. évben a hazai önkormányzatok háromnegyede nem tudta végrehajtani a kötelező béremeléseket. Ezt Vasvár maradéktalanul megtette. A 2005. évi költségvetésnek szigorúnak kell lenni, megszorításokat is foganatosítani kell. Az nem fordulhat elő, hogy a város hitelképtelenné válik. S nem követhető az a gyakorlat sem, hogy majd februárban alakulnak ki a költségvetés végső számai, mert e gyakorlat miatt tavaly fél-évkor 10–12 milliós forráselvonást kellett foganatosítani, ami egyszerűen nem lehetséges.

Ezért a 2005. évben a 90 milliós működési hiányt megszorító intézkedéssel, 30 millióval csökkenteni kell. Mivel csodákban nem hiszünk, ezért egy átfogó elemzést követően nem külső szakemberrel kell elvégeztetni ezt a vizsgálatot, majd vele kimondatni, milyen lépéseket is kell foganatosítani. Ezt magunknak kell megtenni. S bízom abban is – zárta bevezetőjét a város első embere –, hogy az intézmények ebben partnerek lesznek.

Ezt követően Németh Zsolt polgármester a testület elé tárta azt a megszorító intézkedési javaslatot, amely három lépcsőben kerül bevezetésre.

Mint mondta, a 2005. évi költségvetési koncepció tárgyalása nagy körültekintést és realitást igényel, mivel az állami költségvetés mutatói még nem ismertek teljes egészében, s az önhibáján kívül forráshiányos település állami támogatásának adatlapja és az abban feltüntetett támogatottság mértéke is, mely a fennmaradó hiányt csökkentené, csak később derül ki.

Az intézményekkel folytatott előzetes tárgyalásoknak megfelelően három tételben, három lépcsőben ütemezve egyenként 10 millió forintos megszorítást kell végrehajtani. Ennek ütemezéseként elbocsátásokra kerül sor. Az első tételben az Egészségügyi Alapellátó Intézmény hálózatában a laborból 1 fő kerül elbocsátásra, a fizioterápiát pedig vállalkozásba adja a város, 1 védőnő nyugdíjba vonul, álláshelyére nem vesznek fel új alkalmazottat, s plusz 1 fő munkaviszonyát meg kell szüntetni. Az általános iskola esetében 2 nyugdíjba vonuló álláshelyét zárolják. A városi könyvtárban egy fő, a művelődési házban egy fő, a polgármesteri hivatalban egy fő munkaviszonya szűnik meg. Az óvoda esetében – mivel a jelenlegi csoportszámmal a törvényi előírásnak megfelelő létszámban működnek, s ott már tavaly megtörtént a létszámleépítés a konyhák átszervezésével, akkor 5 fővel csökkent a technikai állomány létszáma, újabb leépítés – a jelenlegi csoportok száma mellett – nem lehetséges.

A zeneiskolában a testület – az első körben – nem rendelt el létszámleépítést.

Ez a takarékosági csomag első tétele, amely 10 millió forint megtakarítást eredményez a városnak. Az érintett intézményvezetők kérték, hogy a törvényi kötelezettség, ezen belül a tanórák rendje, a kötelező óraszámok ne sérüljenek. Ezt a kérést a testület evidenciaként kezelte, sőt nyomatékosította, hogy azok is kapják meg a 13. havi juttatást, akiknek a munkaviszonya megszűnik. Ezt a megszorító tételt a testület 10:2 arányban elfogadta és megszavazta.

A hiány csökkentésének második üteme újabb 10 milliós megtakarítást eredményez.

Ezt bérarányos takarékosági intézkedéssel kell megtenni, a bérarányosítást a pénzügynek kell kidolgozni, az intézményvezetők pedig a végrehajtáshoz szükséges javaslatokat hozzák.

A harmadik körben a város 10 millió forintos tétel zárolását tervezi, amit többletbevételből kíván fedezni, ennek egyik fedezete épp az iparűzési adó emelése lehet. Ez a háromlépcsős takarékosági intézkedés a 90 millió forintos működési hiányt összesen 30 millió forinttal csökkenti, s a fennmaradó részt az ÖNHKI-pályázatból kívánja a város megszerezni. Erre azért is szükség van, mert így a város megőrzi működőképességét, s az Orpheusz-pályázaton beruházásra nyert pályázati forrást is fel tudja használni, s megőrzi az ehhez szükséges önerő-képességét is.

Intézmények gazdálkodása

Az önkormányzat részben önállóan gazdálkodó költségvetési szerveinek 2005-ös gazdálkodása várhatóan így alakul:

– **Kardos László Általános Iskola** bevételei 27 millió 600 ezer forint, kiadásai 258 millió 699 ezer forint.

– **Egészségügyi Alapellátó Intézmény** bevételei 48 millió 400 ezer forint, kiadásai 61 millió 160 ezer forint.

– **Ficánkoló Óvoda és Bölcsőde** bevételei 570 ezer forint, kiadásai 85 millió 650 ezer forint.

– **Dr. Bendefy László Könyvtár** bevételei 570 ezer forint, kiadásai 19 millió 130 ezer forint.

– **Város Művelődési Ház** bevételei 700 ezer forint, kiadásai 21 millió 90 ezer forint.

– **Városi Zeneiskola** várható bevételei 700 ezer forint, kiadásai 19 millió 90 ezer forintot tesznek ki.

A **Cigány Kisebbségi Önkormányzat** (CKÖ) költségvetési koncepciója beépítésre került a város önkormányzatának koncepciójába. Összege a kapott állami támogatásból (714 ezer forint), valamint a várostól igényelt 200 ezer forintból tevődik össze. A CKÖ novemberi ülésén saját költségvetési koncepcióját 914 ezer forint főösszeggel jóváhagyta.

2005. évi koncepció

A testület hosszasan mérlegelte az iparűzési adó emelésének mértékét. Vasváron ennek mértéke eddig 1,9% volt, más városokban már évek óta 2%. A testület úgy határozott, hogy a hiány mérséklésének érdekében 2005. január 1-jétől 2% lesz az iparűzési adó.

A MATÁV, az ÉGÁZ, ÉDÁSZ, a kábeltevé szolgáltatások is fognak bevételarányos iparűzési adót fizetni jövőre, mivel változott a törvény, s reményeink szerint 2005-ben a kistérségi normatívából is kell Vasvárnak kapnia – hallhattuk a testületi ülésen.

Valamennyi bizottság megtárgyalta a költségvetési koncepciót, s abban megegyeztek, hogy a megkorlátozásokra szükség van. Kovács

Tilda alpolgármester úgy vélekedett, hogy az óvodák esetében további leépítésre nem kerülhet sor. Az iparűzési adó emelését a bevételek növelése érdekében támogatja, mert a feladatellátást a fenntartói oldalon tovább már nem szabad rontani.

A testület a 2005. évi költségvetési koncepciót az alábbi számokkal fogadta el: kiadási főösszeg 1 milliárd 162 millió 119 ezer forint, bevételi főösszeg: 1 milliárd 162 millió 119 ezer forint.

Jól működő szociális háló

A város elkészítette szociális koncepcióját, melyre törvény kötelezi. Vasváron jól működnek a szociális ellátási formák, kiváló munkát végez a Hegyhát Jóléti Szolgálat Alapítvány, a civil szervezetek. Fabók Tibor, a Szociális Bizottság elnöke elmondta, hogy a szociális munka példaértékű a településen. Az emberek odafigyelnek egymásra, és segítenek is a rászorultakon. A fogyatékkal élők nappali ellátása is megoldódik a szolgálat munkájának köszönhetően.

Önkormányzat munkaterve

A testület elkészítette a 2005. évi munkatervét, ebből kitűnik, hogy az első félévben 6, míg a másodikban 4 alkalommal ülésezik majd. Ebből kitűnik, hogy a város kiemelten kezeli a foglalkoztatás feltételeit javító beruházások támogatását, a Postaforgalmi hálózatának felújítási munkálatait, törekszik a városi szennyvízhálózat kiépítésére, ehhez pályázatokat keres. Elkezdődik a városközpont rekonstrukciója is, új közösségi ház építése, Szent Domonkos Rendi Kolostor megújításához kapcsolódó eljárások lebonyolítását és a kivitelezést kiemelten kezeli. Elfogadásra kerül az új rendezési terv is, s ezzel párhuzamosan támogatja a helyi városfejlesztési, idegenforgalmi elképzeléseket is.

A testület az önkormányzat munkatervét elfogadta.

Térítési díjak emelése

Az óvoda és bölcsőde, valamint az általános iskola a növekvő közüzemi díjak emelésével párhuzamosan 6%-kal emeli a térítési díjakat.

Térítési díjak 2005-ben

Kardos László Általános Iskola

– teljes étkeztetés 230 Ft + áfa = 264 Ft

– részleges (tízórai-ebéd vagy ebéd-uzsonna) étkeztetés 179 Ft + áfa = 206 Ft

– ebéd 127 Ft + áfa = 146 Ft

Ficánkoló Óvoda

– óvodás korúaknak 194 Ft + áfa = 224 Ft

– bölcsődés korúaknak 194 Ft + áfa = 224 Ft

– **bodorkós** –

Köszönjük, hogy bizalmukkal megtisztelték lapunkat, s egész évben minket választottak! Valamennyi Olvasónknak békés karácsonyt, boldog új esztendőt kívánunk!

Vasvári Újság szerkesztősége

AZ AUTÓS – MOTOROS ISKOLA

**SZEMÉLYGÉPKOCSI-,
MOTORKERÉKPÁR- ÉS
MOPEDEZETŐI
TANFOLYAMOT INDÍT**

**folyamatosan
VASVÁRON**

a Postaforgalmi Szakközépiskolában.

30% AZ SZJA-BÓL VISSZAIGÉNYELHETŐ!

TÁJÉKOZTATÁS: 94/51-19-51

MEGÉRI MÉG AZ IDÉN ELKEZDENI!

Ny.sz.: 18-0054-04

Als.z.: 0553

„LAKAT” Villamossági Szaküzlet

Vasvár, Szentmihályfalvi u. 1.

Tel.: 94/370-922

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog, egészségben gazdag új évet kívánunk minden kedves vásárlónknak!

Lakat László

Vasvári Újság

A VASVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Kiadó:

Polgármesteri Hivatal, Vasvár

Felelős kiadó:

Dr. Ódor Ildikó jegyző

Felelős szerkesztő:

BODORKÓS ANDRÁS

Szerkesztőségi munkatársak:

**Baán Erika, Dóka Balázs, Laki László,
Pogács Mónika, Sejbéni Szabó Mariann,
Szabó Zoltán, Tausz István, Unger József**

Készült:

LINEA NYOMDA SZOMBATHELY

ISSN 1216-0377

Kosárlabda

2004.11.19.

Vasvári KSE–BC Olad: 44–68 (14–15, 8–17, 9–17, 13–20)

Vasvári KSE: Péter J. (7), Sipos–Tompai L. (14/9), Szilvágyi I (4/3), Dóka B. (12), Szabó Z. (1), csere: Káldi Z. (2), Szilvágyi Zs (4)

2004.12.07.

Kőszegi SE–Vasvári KSE: 81–64 (22–7, 17–17, 21–22, 21–18)

Vasvári KSE: Szilvágyi Zs. (17/9), Farkas Z. (5/3), Káldi Z. (11), Dóka B. (19), Szabó Z. (9), csere: Borsos N. (3/3)

2004.12.10.

Coot-túra–Vasvári KSE: 76–60 (14–10, 21–10, 14–20, 27–20)

Vasvári KSE: Szilvágyi Zs. (18/6), Farkas Z. (-), Sipos–Tompai L. (21/6), Dóka B. (10), Szabó Z. (10), csere: Borsos N. (1), Soós D. (-)

A bajnokság késői kezdése miatt a 2004/2005-ös bajnokság őszi szezonjából két fordulót januárban játszottak le.

Az A csoportba felkerülésünk óta célunk a biztos bentmaradás, lehetőség szerint minél előbbre végezve. Sajnos az évek során sok meghatározó játékosunk kényszerült lemorzsolódni, munkahelyváltoztatás, tanulmányok folytatása miatt. Ez, valamint az edzőhiány aztán erősen rányomta bélyegét a csapat játékára. Sajnos a csapat őszi teljesítménye elmaradt a várakozásoktól. Amiben legfőképpen fejlődni szükséges, az a csapatjáték, az egyéni teljesítmények összhangba hozása a csapatjátékkal. Az edzőkérdés ugyan az idén megoldódott. Somogyi Tibor személyében nagy tapasztalattal rendelkező tréner irányítja munkánkat, reméljük, bír velünk. Viszont továbbra is problémát jelent a fiatalok beépítése a csapatba. Egy éve kezdtünk foglalkozni utánpótlás korúakkal, az akkori létszám és érdeklődés szép reményekre adott okot, aztán sajnos kiderült, hogy a fiatalok nagy része – s gondolom ez nemcsak a mi sportágunkban van így – nem motivált, hiányzik a kitartásuk és a sportszeretet. Tisztelet a kivételnek, akik kitartottak, töretlen fejlődést mutatnak, s ha így folytatják, a jövőben egyre több szerephez juthatnak a csapatban.

Egyesületünk továbbra is várja a sportág iránt érdeklődőket keddi (Postaforgalmi SzKI 19.00 óra), szerdai (Kardos Ált.Isk. 20.00) és pénteki (Kardos Ált.Isk. 19.30) edzéseinken.

A Vasvári Kosárlabda Sport Egyesület ezúton kíván mindenkinek Békés Boldog Karácsonyi Ünnepeket és Boldog Új Évet!

Dokey

Edzőváltás félidőben

Alig két éve annak, hogy zengett a „ház” a kézilabda csapatnál történetektől, mivel röpké egy év alatt kétszer is edzőváltás történt Vasváron. Akkor Farkas Vera játékos edző köszönt el zajos körülmények közepette az edzői kispadtól. A megyei sajtót is megjárt ügyet – miként már annyiszor a vasvári női kézilabdázás történetében –, a mindenes, a háttérter megteremtő egy személyes menedzser, a szakosztályvezető Nagy Ferenc oldotta meg azzal, hogy ismét Vilics Tamás kérte fel a csapat szakmai irányítására.

Az idei szezonban az NB II-ben is jó rajtot vett a csapat, a bajnokság félidőjében a 2. helyen áll, mi több, bravúrosan menetel a Magyar Kupában, ahol a lányok már a 16 közé verekedtek magukat a Tamási legyőzésével. Ám a bajnokság befejezése előtt két fordulóval Vilics Tamás úgy döntött, megvált az edzői kispadtól.

A szakosztály vezetője, Nagy Ferenc a következőket mondta a távozás körülményeiről: – Tamás évek óta önzetlenül, társadalmi munkában látja el az edzői feladatot. Szakmai munkája Vasváron NB II-es sikerkézilabdát hozott. Amit szinte a semmiből kellett megteremtünk közösen. A mi kettősünk egymást kiegészítve produkálta azt, ami nélkül aligha lenne itt női kézilabdázás. Hisz komoly utánpótlás-nevelés nélkül ez ma már elképzelhetetlen ebben az osztályban is. Tamás a Tapolca elleni meccset követően jelentette be távozását. Mivel láttam, hogy nagyon elfáradt a bajnokság félidőjére –, azt kértem tőle, pihenjen karácsonyig, s csak akkor mondjon nemet, ha úgy látja, valóban sok ez a munka, amit mostanság végez. Itt kell megjegyeznem, hogy önzetlenül, térítés nélkül végezte ezt a munkát évek óta. Bárhogyan is dönt –, köszönet eddigi munkájáért.

Vilics Tamás telefonos megkeresésünkre így összegezte a döntés okait: – Miért mondtam le az edzői posztról? Azért, mert a kialakult helyzetben nem kívántam a szabadidőmet ott eltölteni, ahol számomra ez már nem kedves időtöltés. Úgy gondolom, ezt a döntést jogomban állt meghozni, mivel számomra az edzőség, a kézilabdával való foglalkozás egy hasznos kikapcsolódás volt. Ezt a posztot évek óta társadalmi funkcióban töltöttem be. Nem kértem érte egy fillért sem. Volt egy pont, amikor azt mondtam eddig, és nem tovább. Befejeztem. Nagy Feri valóban

kért, hogy aludjak rá egyet. Én aludtam, illetve azt mondtam, hogy ebben a helyzetben nem kívánom tovább folytatni Vasvárral. Ugyanis én ezt a munkát szeretetből, kikapcsolódásként, a sportág iránti rajongásból végeztem. Mivel számomra ebben a közegben ez már nem okoz örömet, felállok az edzői kispadról. Teljes békében váltunk el. Sőt. Most hétvégén szakosztályi évzáró buli lesz, Nagy Ferivel együtt kávézva beszélünk meg a meghívást. A meghívást elfogadtam, s megyek az évzáró összejövetelre. Mindenféle tüske nélkül történt ez a bajnokság közbeni szakítás. No persze – idézve a slágert –, soha se mond, hogy nincs tovább. Most egyelőre azonban nincsen tovább Vasvárral.

Arra a kérdésre, hogy a háttérben milyen történések vezettek ehhez a döntéshez, Vilics Tamás nagyon udvariasan, minden szenzációhajhásztól mentesen csak ennyit mondott: – Én maximum megemelem a kalapomat a szakvezetés előtt, tehát az a szenzáció e váltásban, hogy nincsen szenzáció. Sokéves edzői múlttal, mondhatnám rutinos fejvel, én már azt is tudom – ide illő aforizmával válaszolva –, hogy a sikert sokkal nehezebb elviselni, mint a kudarcokat feldolgozni. Most a sikert kell feldolgozni Vasváron. Úgy gondolom, hogy az évek óta végzett kitartó munka gyümölcse most van beérőben, s ennek tudható be az is, hogy a Közút Vasvár együttese a Magyar Kupában sikert sikerre halmoz. Ez jó érzés számomra. Gratulálok a csapatnak, sok sikert kívánok nekik! Azt is látom, hogy most amolyan lépéskényszer is munkál, hisz jönnek az eredmények a kupában, erősíteni is jó lenne, de egy ilyen kis együttesnél, mint amilyenek mi is vagyunk, ez nem könnyű feladat. A kényes egyensúly megtartása bizony igen nagy körültekintést igényel. S a szakmai szempontok mellett a csapategység megőrzését, a kollektíva megtartását mind-mind szem előtt kell tartani úgy, hogy közben makulátlanul meg kell felelni a szakmai kihívásoknak is.

– Nem vállalt másutt sem edzőséget? – kérdeztem búcsúzóul Vilics Tamástól, mire csak ennyit mondott: – A vasvári döntésem az egyik szombati mérkőzés után hoztam meg, s már hétfőn kaptam egy felkérést, de annak a klubnak is nemet mondtam.

– sok –

Mikulás túra

Idén is nagyon jó hangulatban rótt a közel száz kisgyermek, szülő és a tanító néni a kilométereket, aztán lelkesen keresték meg a Mikulást a Vaskapunál. Énekekkel, rajzokkal, versekkel készültek a gyerekek, amiért meg is kapták a jutalmukat. A hidegben nagyon jól esett a forró tea is. Köszönet mindazoknak, akik évről évre megszervezik és lehetővé te-

szik, hogy az érdeklődők részt vehetnek a túrán! Köszönet: Pasicsné Bischof Katalinnak, Spaits Csabának, Baldauf Ernőnének, Kovács Bélánének, Pavlics Klárának, a vasvári EDS Hungary Kft.-nek, Vasvár Város Önkormányzatának, VVSE Természetjáró Szakosztályának, Kardos László Általános Iskola Diákönkormányzatának.

Évzáró exkluzív

Villáminterjú Janics Natasával

Mindig izgalommal tölt el, ha olimpikonnal találkozom. Így volt ez a Janics Natasával történt találkozáskor is. A magyarrá lett kajakos csupa szív, örökifjú lelkesedése engem is magával ragadott. Egy sportgálán találkoztunk. Miközben a csarnokban versenyzett, sikerült becserkészni ezt az örökmozgó, csupa energia szőkeséget. Amikor említettem, hogy egy kis újság számára készítenék vele interjút, csak ennyit mondott udvariasan. Nincsen kis és nagy újság, csak újság van. No nem a bulvárlapokra gondolok – bökte oda a minősítést. Egyébként is nagyon kedvesek nekem a rajongóim, ezért külön is köszönet nekik, hisz a sportolót és a művészt, a színészt ők éltetik. No és a szponzorok. Nélkülük aligha érnének el ilyen sikereket, hisz ők biztosítják a nyugodt munkához az anyagi hátteret.

Mire feltettem az első kérdést, már benn is voltunk az interjú kellős közepében. Ami nem volt könnyű, mert a sportgála közönsége óriási ovációval fogadta minden megmozdulását, s állandóan aláírásért nyaggatták. A bemelegítést, ami inkább örömtánc volt a részéről, az egyes bohókás versenyszámokban való részvételt igazi profihoz illően csinálta. Jól tűrte ezt a macerás Vas megyei „debütálást”.

Janics Natasát az athéni olimpia óta persze aligha kell bárkinek is bemutatni. Széles e hazában, sőt azon túl is, szinte mindenki ismeri. Úgy szárnyára vette a világhír, hogy csak na. Mindenki tudja, hogy ő az az öröklátó vidám, mosolygós, határtalan életörömtől duzzadó kajakos szőke leány, aki Athénban a női kajak kenuban először egyesben, majd kettesben szerzett aranyérmet. Janics Natasa büki bemelegítő örömtáncát látva – mert ott találkoztunk december 11-én –, a kajak egyes díjkiosztója rémlett fel emlékeimben. Akkor Vitray Tamás így könyörgött: „Siess Natasa, le ne késsd a női kajak kettes rajtját!” De Janics Natasa nem késte le. Amúgy huszárvágatában, meg sem állt a célíg párosban. A többi versenyző csak a hátát látta a két magyar lánynak, akik valósággal állva hagyták a mezőnyt, így az ellenfelek fél táv után már meg sem kísérelték utolérni őket. Ez a temperamentumos lendület, azóta is tart Natasánál.

Ezen a büki sportgálán a sportszallagot a közönség már a bemutatásnál óriási ovációval fogadta. Janics Natasa jött, melegített, táncra perdült mint Athénban, csak a kajakkal vízben lubickolás maradt el – s mindenkit tűzbe hozott, aki csak a közelébe került. És mosolygott. Mosolygott bemelegítéskor és később is szünet nélkül, majd ugyanolyan vitalitással erősítette azt a csapatot, ahova beosztották a szervezők. Történetesen a Rongylábúak csapatát – akik ezt látva nem tehettek mást –, mint Natasa sugárzó energiájától áthatva, ma-

guk is lángra lobbantak, s felperzselték mindent maguk körül, és természetesen győztek.

Amikor éppen nem versenyzett, akkor fotózkodott, autogramot osztott, beszélgetett, vagy nemes egyszerűséggel hasra feküdt a parketton, mint aki önfeledten napozik Szegeden, a nyári Tisza parton.

S miként bevezetőmben céloztam rá, minden sztárralírtól mentesen interjúzott, feszte-lenül, némi akcentussal beszélve nyelvünket.

– Milyen érzés olimpiai bajnoknak lenni?

– Semmi máshoz nem fogható. Bár tudom, ez közhely, mégis ez az igazság. Ott a dobogó legfelső fokán az egész életed végigperreg egy pillanat alatt. Látod a zászlóerdőt, akik a kedvedért utaztak annyit, és hogy bízassanak, és közben skandálják a nevedet. Olyan hangulatot varázsoltak a magyarok körém ott Görögországban, mintha csak Szegeden, a Tisza-parton lenne mindez.

– Jó érzés, hogy az athéni olimpia után mindenki megismerte, integetett Önnek, és azóta is szinte az egész ország a tenyerén hordja?

– Hogy megismernek az utcán, ettől nem kell, hogy elájuljak. Bevallom, egész életemben olimpiai bajnok akartam lenni, ez sikerült, s ennek nagyon örülök. Minden tőlem telhetőt meg is tettem a siker érdekében. Az olimpiai aranyért úgy érzem, megdolgoztam, ezért hajtottam négy évig, néha könnyedén, néha meg fogcsikorgatva, mert a sport, az nem csak a sikerekről, a versenyről, hanem sokkal inkább a lemondásról, az újrakezdésről, a mindig újra-kezdésről, és kudarcok esetén a felállásról szól. Mint általában minden az életben. Ma már kiugró eredmény, siker nincsen jelentős erőbedobás, kitartó munka, óriási akaraterő és lemondás nélkül. Tudom, kell ehhez egy nagy

adag szerencse, jó edző(k), és alkati meg öröklött mentális tényezőktől is függ, hogy végül felérünk-e a csúcsra.

– Ön nyert Athénban, 22 évesen mindjárt két olimpiai aranyat. A család miként viszonyult ehhez a hirtelen jött világsikerhez, világhírnévhez?

– Az anyukám és a két tesóm, nagyon örültek. Mellesleg a két tesóm is edzésbe állt, ők is kajakoznak. Remélem a két bátyám, akik most 25 és 26 évesek, szintén jók lesznek. Már jó szinten kajakoztak, csak volt a karrierjükben egy törés. Most úgy látom, ők is feljövőben vannak. Remélem, egyszer majd magasra jutnak, mint én.

– Az olimpiát követően egy rádióinterjúban azt mondta, hogy most csak bulizok, bulizok. Sikerült kipiheenni az olimpiai fáradalmakat?

– Igen sikerült. Az olimpia után két és fél hónapig nem vettem a kezembe evezőlapátot. Majd elutaztam Argentínába, meg Portugáliába. Jó volt, világot láttam, más kontinenssel is megismerkedtem, kikapcsolódtam.

– Most, amikor nincsen olimpia, világverseny, miként telnek napjai?

– Nagyon nehezen telnek verseny nélkül a napok. Se egy világverseny, se egy olimpia. Bár öt hete már edzésbe álltunk, de nem igazán tudom lemérni, mennyit is vett ki belőlem az olimpia utáni leállás. Most az van, amit Kati néni mond (Fábiánné Rozsnyói Katalin). És én csinálom a kiszabott fejadagot.

– Mikor lesz a következő nagy megmérettetés?

– Bármilyen viccesen is hangzik, de négy év múlva, a következő olimpián. No, és közben készülök a 2005-ös pozsoni Eb-re és a zágrábi világbajnokságra, előtte még kvalifikálnom kell magamat a viadalra.

– Ha befejezi a pályafutását, akkor civilként mivel szeretne foglalkozni, milyen hivatást választ majd?

– Ezen még nem gondolkodtam. Remélem, addig még sok víz lefolyik a Tiszán, s rajthoz állhatok egy-két olimpián és világversenyen.

– Miként érzi magát Vas megyében?

– Először járok itt, s mindjárt egy sportgálán. Kitűnően érzem magamat, nagyon jó a társaság, a hangulat a csarnokban, a sportszerető emberek, a közönség, a szurkolók is igen kedvesek, sok autogramot kérnek, fotóztatják magukat velem. Ez most nem zavar, sőt pihentet, jó kikapcsolódás.

– Az athéni olimpia után mennyi interjút és autogramot adott? Számolta?

– Nem számoltam, de sok riporter kérdezett, több ezer autogramot is adtam. Remélem, négy év múlva is adhatok az olimpia után.

– Mi is reméljük, sok sikert kívánunk!

– Köszönöm.

– **bodorkós** –

Felhívás középiskolai tanulmányokat előkészítő tanfolyamra

Iskolánk a Béri Balogh Ádám Gimnázium, Posta- és Bankforgalmi Szakközépiskola, Kollégium a középiskolában továbbtanuló 8. osztályos diákok számára középiskolai tanulmányokat előkészítő tanfolyamot szervez.

A foglalkozások során szeretnénk bepillantást adni a diákok számára a középiskolai készség- és képességfejlesztés módszereiről bizonyos tantárgyak esetében.

Az előkészítés során: 6 x 45 perc magyar nyelv • 6 x 45 perc matematika • 2 x 45 perc informatika órát biztosítunk. A felkészítést a középiskola tanárai végzik. A tanfolyam díja 4.500 Ft/fő.

Az előkészítőt megfelelő létszám (minimum 10 fő) esetén tudjuk elindítani.

A tanfolyam kezdete: 2005. január 12. szerda 14.30 óra

A foglalkozás időtartama 2 x 45 perc. Heti egy alkalommal, szerdánként szervezzük a további foglalkozásokat ugyanilyen időbeosztással.

A tanfolyam végén – előre megbeszélt időpontban – a résztvevők záró dolgozatot írhatnak, melyet értékelünk.

Jelentkezési határidő: 2005. január 7.

Jelentkezni lehet telefonon (94/573-142) és írásban az iskola címére vagy személyesen.

Felhívásunk szövege megtalálható iskolánk honlapján is: www.bbap-vasvar.sulinet.hu

Részletes felvilágosítást a 94/573-142-es telefonszámon lehet kérni.

Bertók Gyöngyi igazgató

Békés karácsonyi és sikereiben gazdag boldog új évet kívánunk a Suzuki Castlum

Karácsonyi ajándékunk:

ALTO 1.895.000

Alto 1.1 GL 16 szelepes 62 LE
Érték a felszereltségből:

- ABS (blokkolásgátló) • Vezető- és utasoldali légzsák
- Állítható magasságú előfeszítés övek
- Színezett üvegek • 3 év teljes körű garancia
- 3 év ingyenes segítségnyújtás egész Európában (Suzuki Mester)

1.686.000 Ft-tól 10% önrész: **168.600 Ft**, havi törlesztés: **26.629 Ft/72 hónap***

Üzemanyag fogyasztás (kombinált): 4,9 l/100 km

SUZUKI Castlum
Vasvár, Alkotmány u. 109. Tel./Fax: 94/371-068
Szombathely, Körmeny út 98. Tel./Fax: 94/506-891
info@suzukicastlum.hu

*Alto 1.1 kombinált fogyasztás: 4,9 l CO₂ kibocsátás: 119 g/km. *Részletek a műszaki leírásban. Az alábbi árakat értjük.

Fogadóóra

Gergye Rezső december 27-én délelőtt 10-kor a Csaritosban, január 10-én 16 órakor a városi könyvtárban tartja fogadóóráját.

Tóth Balázs január 11-én 16-17 óráig a kórházban, a Regionális Innovációs Irodában, január 25-én 16-17 óráig a kórházban, a Regionális Innovációs irodában tartja fogadóóráját.

Apróhirdetés

• 3 szobás lakás azonnali költözéssel eladó. Érdeklődni lehet telefonon: 94/370-004, mobil 70/592-7140.

• Vasváron felújított földszinti 2 szobás lakás eladó. Érdeklődni: 94/371-959, mobil: 30/597-97-91.

• Vasvár központjában 2,5 szobás felújított téglá építésű lakás eladó vagy családi házra cserélhető ár megegyezéssel. Érdeklődni: 70/374-90-19.

KELLEMES KARÁCSONYI ÉS BOLDOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK
multimedia.hu
SZÁMITASTECHNIKA

*Karácsony ünnepén és az új évben,
adjon Isten igaz szeretetet,
békét és egészséget
minden kedves Vásárlónknak*

Fabók Kereskedelmi Bt. tagjai

*Kellemes karácsonyi ünnepeket és
eredményekben gazdag,
boldog új évet kívánunk!*

Offenmüller Festő Vállalkozás

9800 Vasvár, Vasvári P. u. 3.
Tel.: 94/370-755, 30/628-77-07

FODRÁSZATOMBA

VÁROM A KEDVES VENDÉGEKET!

Áraink:

- főnőzés 750 Ft
- dauer 1800–2700 Ft

Nyitva tartás:

- kedd-csütörtök: 9–17 óráig
- péntek: 12–19 óráig
- szombat: 6–12 óráig

Bejelentkezni nem kell előre.

Wella termékekkel dolgozom.

GEHÉR JÓZSEFNÉ

Semmelweis u. 20/A
Telefon: 94/370-813

Gourmet Pizzéria

Vasvár, Dr. Tretter L. u. 9.

**KARÁCSONYI
AJÁNLATUNK:**

Vállaljuk

**MUNKAHELYI KOLLEKTÍVÁK,
BARÁTI TÁRSASÁGOK
KARÁCSONYI ÉS ÉVZÁRÓ
BANKETTJÉNEK LEBONYOLÍTÁSÁT!**

Menüajánlataink üzletünkben megtekinthetők!

Tel.: 94/370-489, 30/34-86-139, 30/3550-304

**BÉKÉS KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLFOG ÚJ ÉVET KÍVÁNUNK!**